

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Huisvestingsbeleid in de rand komt
moeizaam van de grond

FiguranDten
Voetbaltrainer Ariël Jacobs kijkt
verder dan de grasmat

Migranten op de arbeidsmarkt
Liever een vacature dan
een vreemd klinkende naam

2000 ton zand voor
450 jaar Kanaalgeschiedenis

RECHT

Steenweg niet langer chaussee

Op de tafel van de Vlaamse regering ligt sinds enkele weken een werkstuk over de vernederlandsing van het straatbeeld, speciaal dan in de faciliteitengemeenten rond Brussel. Het gaat om een studie die professor Marc Boes en Kristof Abbeloos van het Instituut voor Administratief Recht van de Katholieke Universiteit Leuven maakten in opdracht van de bestendige deputatie van de provincie Vlaams-Brabant.

In de studie wordt nagegaan hoe de vernederlandsing van het straatbeeld gereguleerd kan worden en hoe de bestaande reglementering inzake reclame, winkels, bedrijven markten en openbare domeinen verbeterd kan worden. Het is een doorwrocht werkstuk geworden, getuige de vele honderden voetnoten als onderbouw voor de aangehaalde stellingen. Het wetenschappelijke serieus zou zo boven elke verdenking moeten staan.

Voor de provincie Vlaams-Brabant past dit onderzoek in haar hoffelijk maar vastberaden en offensief taalbeleid dat ze sinds haar ontstaan consequent voert. De deputatie wilde weten via welk instrumentarium ze duidelijk kan maken dat de randgemeenten Vlaamse gemeenten zijn.

Belangrijk onderscheid

De meest markante conclusie van de studie draait rond de eentaligheid van straatnaamborden, wegwijzers en gemeentelijke websites. Aan de basis ligt het onderscheid tussen berichten die bestemd zijn voor de eigen inwoners en berichten aan 'het publiek'. De juridische onderbouw hanteert hier termen als 'het publiek sensu stricto' en 'het publiek sensu lato'. Gelet op het aparte taalregime voor de faciliteitengemeenten, aldus de studie, mogen alleen de berichten die bestemd zijn voor de eigen inwoners van de randgemeenten in het Nederlands of het Frans worden gesteld. Voor alle andere berichten komt alleen het Nederlands in aanmerking, de taal die geldt in het taalhomogeen gebied waartoe de randgemeenten behoren.

In de logica van de studie moeten de straatnaamborden en wegwijzers eentalig Nederlands zijn en moeten bijvoorbeeld ook de dienstregelingen van de Vlaamse vervoermaatschappij De Lijn alleen in het Nederlands gesteld zijn. Daaraan is de suggestie gekoppeld De Lijn te vragen om uitsluitend Nederlandse reclame toe te laten in haar bushokjes.

Machtsmisbruik

Bij de voorstelling van de studie stipte gedeputeerde Herman Van Autgaerden, bevoegd voor het Vlaams karakter van de provincie, aan dat dit voorstel 'duidelijk het meest verregaande' is, maar dat de hele deputatie het volledig onderschrijft. Minister Johan Sauwens die namens de Vlaamse regering de studie officieel in ontvangst nam, hield een slag om de arm met de algemene opmerking: 'We zullen er in de Vlaamse regering werk van maken.' Over het hoe of het wanneer geen woord. Logisch natuurlijk omdat de inkt van het document nog nat was. Het uitblijven van inhoudelijk commentaar belet niet dat Sauwens zich realiseert dat de studie voor een nieuwe communautaire rel kan zorgen. Hij haastte zich dan ook te stellen dat de studie 'geen oorlogsverklaring is aan de Franstaligen maar naar een correcte manier zoekt om de taalwetgeving toe te passen'. Volgens hem 'maken goede afspraken goede vrienden' en is er behoefte aan duidelijkheid.

Of deze studie meer duidelijkheid brengt of de juiste weg toont, is evenwel geenszins zeker. De Franstalige burgemeesters uit de faciliteitengemeenten hebben het alvast niet begrepen op deze studie. In een brief aan federaal minister van Binnenlandse Zaken Antoine Duquesne maken ze hun beklag over het aanhoudende machtsmisbruik van de gouverneur van Vlaams-Brabant als voorgedij-instantie. 'Deze misbruiken brengen een normaal bestuur van de faciliteitengemeenten in het gedrang en tonen aan dat deze niet langer thuishoren in het Vlaamse gewest', aldus de zes Franstalige burgemeesters. Grote woorden als aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober die nadrukkelijk hun schaduw vooruitwerpen.

Johan Cuppens

FOTO: PASCAL VIGNERON

FOTO: PHOTONNEWS

- Duivels blijven winnen. (kop in Het Nieuwsblad na de 2-0 zege van België in de oefeninterland tegen Noorwegen op 26 april l.l.)
- Robert Waseige, die een variant van het Nederlands spreekt waarmee je wel prinses kunt worden, maar waarmee je van tevoren niet geschikt lijkt om een collectief onberekenbare karakters te inspireren, heeft zijn verzameling hele en halve vedetten tot een wapen omgesmeed waarmee je de oorlog in kunt. (journalist René de Bok in De Standaard Magazine)
- De Rode Duivels hebben vertrouwen, ze voelen zich niet meer ondergeschikt aan Hollanders, Fransen en Duitsers. En ze winnen. Alles dankzij een trainer die de 'Wichtigmacherei' die voetbalcoaches zo eigen is, verafschuwt. Gewoon een man die het spel aanvoelt, de juiste spelers op de juiste plaats zet en vrede heeft met het zware leven. (journalist Guus van Holland in NRC Handelsblad)
- Laat de overmoed maar over aan de Oranje-boys. Gelukkig staat de flegmatieke Robert Waseige - klein van tred maar groot van daden - garant voor nieuwe nuchterheid. Tweetalig, fluisterend, bescheiden lachend, sfnxchtig, inmiddels 61 jaar oud, voorlopig vrijwel onverslaanbaar. (journalist René de Bok in De Standaard Magazine)
- Hij (Waseige) droomt niet van voetbal. Drinkt liever een whisky, verdiept zich in filosofische en psychologische literatuur, praat graag over Milan Kundera en Georges Simenon en smult van het Amerikaanse basketbal. (journalist Guus van Holland in NRC Handelsblad)
- Waseige mag ook niet te vroeg onder de lof bedolven raken. Want het blijft nog steeds een open vraag hoe België het er op Euro 2000 vanaf zal brengen, als de belangen zoveel groter zijn en de zenuwen gieren van de spanning. (journalist Bart Fieremans in De Morgen)

VAN HOREN ZEGGEN

- We beseffen dat een oefenmatch iets anders is dan het toernooi zelf. (bondcoach Robert Waseige in De Morgen)
- Iedereen is heel spontaan en relaxt. Het verbaast me dat de spelers totaal geen druk voelen, ze genieten gewoon. Bondcoach Robert Waseige brengt met zijn uitstraling ook veel rust. Bovendien verschaft hij duidelijkheid. Hij heeft me verwelkomd als een nieuwe jonge speler. (voetballer Luc Nilis in De Morgen)
- Door de Nederlandse commentatoren wordt Luc, na een goede actie, steevast 'de Pellech' genoemd. Wellicht uit een steeds weerkerende verwondering over het feit dat zo'n strijdlustige voetballer echt uit ons land afkomstig is. (columnist Ben Crabbé in Het Nieuwsblad)
- België is een sterk team. (de Zweedse bondscoach Lars Lagerback in Het Nieuwsblad)
- Ik kan alleen maar vaststellen dat de Belgen enorme progressie hebben gemaakt in de jongste maanden. Ze beschikken over een sterke ploeg, die heel georganiseerd en gedisciplineerd speelt. Voor mij behoren ze dan ook tot de favorieten van het toernooi. (de Italiaanse bondscoach Dino Zoff in Het Nieuwsblad)
- Ook de buitenlandse voetbalspionnen hebben het nu zeker in het smotje: de naakte 0-2 overwinning tegen Noorwegen past harmonieus in de heropleving van de Belgische nationale ploeg en kan geen toeval meer zijn. Geloof maar met dat België nu nog in het vroeger gemakkelijker zittend kleedje van underdog aan Euro 2000 kan beginnen. (journalist Bart Fieremans in De Morgen)
- Een beetje hoogheidswaanzin mag ook geen al te ernstige bedreiging zijn voor dit team dat hoe dan ook pas in zijn missie geslaagd zal zijn als het op Euro 2000 de kwartfinale bereikt. (id.)
- Wie weet schopt Nilis op 2 juli in de laatste minuut van de finale de winnende goal van buiten de rechthoek in het kruis en daarmee zichzelf én België in de legende. (columnist Ben Crabbé in Het Nieuwsblad)

Vlaams huisvestingsbeleid in de rand komt moeizaam van de grond 4

Mensen met een laag inkomen vinden in de rand geen betaalbare woning en zelfs wie een middelgroot inkomen heeft komt nauwelijks aan zijn trekken, tenzij met steun van de overheid.

De jeugd telt niet mee in Sint-Genesius-Rode 8

FiguranDten 10

Ariël Jacobs uit Diegem is voetbaltrainer bij RWDM. Hij leert zijn spelers niet alleen techniek en tactiek, maar hij besteedt minstens evenveel aandacht aan het bijbrengen van een juiste mentale instelling, want dat wordt bij de vorming van voetballers bij ons teveel verwaarloosd.

Migranten op de arbeidsmarkt (I) 14

Liever een vacature dan een vreemd klinkende naam

Zeekanaal een attractie rijker met afwisselend fietsen en varen 17

Minister Bert Anciaux: 'Jongeren meer kansen geven om kennis te maken met wat nieuw is' 19

Voor visueel gehandicapten is de Randkrant beschikbaar op cassette. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met het Atelier Helen Keller, tel. 02/466 94 40 of met de redactie.

E N O O K N O G

VAN ASSE TOT ZAVENTEM 6 • JUNI IN DE RAND 12

ZONDER OMWEGEN 18 • RESTAURANDT 20

VAN HUIZEN EN TUINEN 22 • GASTENBOEK 24

COLOFON

Randkrant verschijnt maandelijks op 145.000 exemplaren en is een initiatief van vzw Informatie Vlaamse Rand.
Hoofredactie: Henry Coenjaarts
Eindredactie: Geneviève Ostyn
Vormgeving: Mega.L.Una, Brussel
Druk: A. De Cuyper-Robberecht, Zele
REDACTIEADRES:
Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren
tel 02 767 57 89, fax 02 767 57 86, randkrant@ping.be
Verantwoordelijke uitgever: Henry Coenjaarts,
Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren

Vlaams huisvestingsbeleid in de rand komt moeizaam van de grond

De intercommunale Haviland levert een aantal woningen op voor Vlamingen met een gemiddeld inkomen. Ondermeer dankzij de steun van de provincie liggen de prijzen ervan onder de marktprijzen.

De intercommunale Haviland is een manasje van alles, de duizendpoot van 35 gemeenten van het arrondissement Halle-Vilvoorde. We sommen haar activiteiten even op: (selectieve) huisvuil-ophefing-en verwerking, ruimtelijke ordening, grondbeleid en huisvesting, gemeentelijke bouwwerken, openbare werken, buitenschoolse opvang..

Recent heeft Haviland een slibverwerkingsinstallatie gebouwd die rioolslib moet omzetten in zand plus een restfractie. 'Er zijn in Europa maar drie dergelijke installaties', meldt Frank De Bock, PR-verantwoordelijke bij Haviland, met enige fierheid.

Huisvesting is bijgevolg slechts een van de vele taken die Haviland op zich neemt. Momenteel biedt de intercommunale zo'n 150 wooneenheden aan. In Sint-Genesius-Rode werden met steun van het Vlaams Gewest (Vlabinvest) zo'n 34 appartementen gebouwd, in blokken van vier tot zes stuks. De prijzen variëren van 3,8 miljoen frank voor eenslaapkamerflats, over 4,2 miljoen en 5 miljoen frank voor tweeslaapkamerappartementen. In Overijse zijn tien gezinswoningen van om en bij de 5 miljoen frank afgewerkt en tien andere zijn op komst. Hier kwam de

provincie Vlaams-Brabant over de brug met intrestsubsidies voor bouwheer Haviland en kunnen geïnteresseerde kopers rekenen op een aankoopsubsidie als hun inkomen tenminste onder een bepaald plafond ligt (zie kader). In de gemeente Drogenbos start Haviland wellicht nog voor het verlof met de bouw van acht gezinswoningen met slaapkamers; De prijs zou 4 miljoen frank bedragen. Ook in Grimbergen worden 18 eengezinswoningen gebouwd.

Sociaal voor de middenklasse

Genoemde projecten vallen niet onder de noemer 'sociale huisvesting' omdat ze zich richten tot een inkomensgroep die hoger ligt dan die waarop de sociale huisvestingsmaatschappijen zich richten. De vraag is dan ook waarom Haviland als openbare instelling deze projecten realiseert. Zegt Frank De Bock: 'In een verkaveling in Grimbergen verkopen wij bouwgronden voor 2500 frank per vierkante meter. Pal daarnaast verkoopt de privé sector gronden voor

Provincie wil huisvestingsgeld beter besteden

De provincie Vlaams-Brabant staat op haar hele grondgebied aanvullende leningen (tot 500.000 frank) toe voor de aankoop, bouw en renovatie van woningen. Recentelijk heeft de provincie de inkomens die hiervoor in aanmerking komen opgetrokken: gezinnen met een gezamenlijk belastbaar inkomen tot 1.524.000 fr en alleenstaanden met een inkomen onder 1.016.000 fr. hebben recht op een lening aan 3,5 pct. Leningen aan 4,5 pct. zijn voor gezinsinkomens tot 1,7 miljoen fr. en alleenstaanden met inkomens onder de 1,2 miljoen frank. Bijkomende voorwaarde is dat de woning (in gedwongen verkoop) niet meer dan 4,5 miljoen frank mag kosten.

Tussen 1995 en 1999 stond de provincie 453 aankoop en/of nieuwbouwenleningen toe, 470 renovatieleningen en 451 aanpassingspremies voor bejaarden en gehandicapten. In 1999 ging het om respectievelijk 26 miljoen frank, 34 miljoen frank en 10 miljoen frank - samen dus 70 miljoen frank.

Zachte lening

Eveneens op het hele grondgebied Vlaams-Brabant neemt de provinciale overheid gedurende vijf jaar de intrestlasten op zich van woonprojecten van publieke initiatiefnemers (gemeenten, OCMW's en de intercommunales Haviland en Interleuven). Het nieuwe is dat de provincie nu slechts de intresten van de periode van de aankoop van de gronden tot de verkoop van de bouwrijp gemaakte gronden of de woningen betaalt. Voorheen ging het om alle intrestlasten. Er wordt vanuit gegaan dat de initiatiefnemers de leninglast aankunnen vanaf het moment dat ze hun gronden of woningen beginnen te verkopen. Op die manier wil de provincie meer projecten ondersteunen met hetzelfde budget.

Enkel in de Vlaamse rand (22 gemeenten) ondersteunt de provincie dit soort projecten nog sterker door prijsverminderingen te financieren. De particulier die grond of een woning koopt (of renoveert) en wiens inkomen beneden de hierboven al vermelde niveau's ligt, kan tot 450000 frank ontvangen van de provincie (en heeft tevens recht op een zachte, vastrentende provinciale lening). Met dit systeem heeft de provincie al 60 woningen gefinancierd in de rand. Tegen 2003 zouden er nog eens 260 woonegelegenheden bij komen. In totaal trekt Vlaams Brabant 100 miljoen frank uit voor deze vorm van ondersteuning.

Specifiek voor deze prijsverminderingen in de rand is echter dat personen die een maatschappelijke, economische of socio-culturele band kunnen aantonen met de gemeente, voorrang krijgen. Omdat het opleggen van taalcriteria tegen het gelijkheidsprincipe zou indruisen, houdt Vlaams-Brabant het op een prioriteitsregeling. Dat belet niet dat er in de praktijk, net zoals bij de andere Vlaamse bouwactoren, een subtiele schemerzone is die toelaat wel degelijk Vlamingen te selecteren.

J.V.

5000 tot 6000 frank per vierkante meter. Die lagere grondprijs vertaalt zich in onze bouwprojecten uiteraard ook in goedkopere woningen. Onze woningen zijn makkelijk een tot meerdere miljoenen franken goedkoper dan die op de privé markt. Ondermeer dankzij de steun van de provincie Vlaams-Brabant en Vlabinvest. Hoewel het hier niet om de klassieke sociale huisvesting gaat, creëren we op die manier voor de middeninkomens de mogelijkheid om in de Vlaamse rand toch een nieuwe woning te kopen. In de rand is het door de hoge grondprijzen zelfs voor gezinnen met een middelgroot inkomen moeilijk om een nieuwe woning te kopen of te bouwen.' De Bock geeft grif toe dat dit betekent dat de lage inkomens dan helemaal uit de boot vallen. Dat zal zo blijven als er niet meer sociale woningen komen: Vlaams-Brabant heeft slechts 3 pct. sociale woningen tegen een Vlaams ge-

'In de rand is het zelfs voor gezinnen met een middelgroot inkomen moeilijk om een nieuwe woning te kopen of te bouwen'

middelde van 6 pct, terwijl juist deze streek de duurste is van Vlaanderen. Begrijp wie kan. Er is nooit echt tegenin gegaan omdat er geen middelen waren, beweert Gerard Cobbaert, afdelingshoofd van de dienst van grondbeleid en huisvesting bij Haviland. Hij wijst erop dat Haviland zich zelfs met deze bescheiden bouwactiviteit niet geliefd maakt bij de privé sector: 'Je hoort dat aan de commentaren van de immobiliëngroepen. Met onze interventie drukken we, al is het soms maar tijdelijk en in de beperkte omgeving van ons project, toch enigszins de prijzen.'

Gemeentebesturen liggen dwars

Doorheen die sociale problematiek snijdt dan de communautaire tweespalt. De stadsvlucht die je in alle grote steden ziet, betekent in de Europese hoofdstad Brussel dat er in de Vlaamse rand veel anderstaligen komen wonen. Die zijn doorgaans goed bij

FOTO: PATRICK DE SNEEGER/ABE

kas en maken het voor de Vlamingen moeilijk nog woningen te kopen in hun woon- of geboorteplaats. Al dient meteen onderstreept dat menig Vlaming rijk werd met de verkoop van gronden en/of woningen aan Franstaligen.

De Vlaamse instanties willen met gerichte edoch bescheiden maatregelen voorkomen dat dit leidt tot nog meer verfransing en ontwikkelen daarom steunmaatregelen die zich specifiek richten tot mensen die een maatschappelijke(wonen), economische (werk) of socio-culturele band met de gemeente en de streek kunnen bewijzen. Zo beschikt Vlabinvest over 1 miljard frank om op te treden als mede-financier van woningen of opkoper van gronden die dan verkocht of verhuurd worden aan alleenstaanden met een inkomen onder de 987000 frank en gezinnen met een inkomen onder de 1.3 miljoen frank. Aanvankelijk was Vlabinvest uitsluitend actief in de zes facilitieitengemeenten plus Hoeilaart

en Overijse. Echt succesvol is Vlabinvest nog niet geweest onder meer omdat de gemeentebesturen van de facilitieitengemeenten veeleer tegenwerken: ze zijn gekant tegen vervlaamsingsinitiatieven.

Morrelen in de marge

Ook Haviland heeft met die weerstand te kampen omdat de burgemeesters niet ontgaan is dat de intercommunale haar woningen in de praktijk uitsluitend aan

Vlamingen slijt. Cobbaert: 'Vlabinvest slaagde er niet echt in Vlamingen van buiten de facilitieitengemeenten aan te trekken. Ik sta achter initiatieven als Vlabinvest en de subsidies van de provincie, maar als er niet veel meer middelen komen blijft het morrelen in de marge. Dan kun je de sociale verdringing niet tegengaan. Dat geldt trouwens ook in de sector van de bedrijfsgronden. Die blijven maar stijgen in waarde en worden stilaan onbetaalbaar voor bedrijven die in minder rendabele sectoren werken. Dikwijls gaat het daarbij om bedrijven die lager geschoolde mensen tewerkstellen.'

Cobbaert vindt niet dat Haviland bedrijfsgebouwen moet gaan bouwen. 'Ik zie echter niet in waarom privé promotoren moeten profiteren van de prijsstijging van de gronden. Speculatiewinst lijkt me uit den boze. Daarom vind ik dat Haviland een grotere rol zou moeten spelen in het grondbeleid.'

John Vandaele

Complicated housing policy in the outskirts

The intermunicipal utility company Haviland, a sort of jack-of-all-trades of 35 communes from the district Halle-Vilvoorde which bears responsibility, inter alia, for housing, is currently building a number of residences for average-income Flemings in the outskirts. Due to the support of the province of Flemish-Brabant (among others), the prices of these homes lie below the market prices. Haviland readily concedes that people with low incomes are losing out, and that things will remain this way unless more social housing is created. Flemish-Brabant has only 3% social housing, compared to a Flemish average of 6%, even though this is the most expensive region in Flanders. A scandalous situation. In the outskirts, even families with medium incomes find it hard to buy or build a new home. More funding is needed to counteract this, says Haviland. And on top of the social problematic comes the community aspect: through the general flight from Brussels to the outskirts, these very outskirts have grown too expensive for many Flemings.

VAN ASSE TOT ZAVENTEM

BEERSEL-LOT

Buurthuis met lage drempel

Binnenkort opent in de Beerselse deelgemeente Lot het nieuwe buurthuis Babellot zijn deuren. Schepen van Gezin Leen Luyckfasseel werkte anderhalf jaar samen met een stuurgroep aan de voorbereiding van Babellot en stelde het succesvolle buurthuis Ommekaar in Buizingen als grote voorbeeld.

'Wij gaan werken volgens het zelfde stramien. Mensen kunnen in het buurthuis terecht voor een gezellige babbel in het praatcafé en we willen ook zo snel mogelijk starten met een tweedehandswinkeltje waar je goedkoop allerlei spullen kunt kopen', licht ze toe. Lot is de Beerselse deelgemeente waar het grootste

aantal mensen door de mazen van het sociale net vallen en dat bewijst het aantal dossiers bij het OCMW. 'Daarom is het heel belangrijk dat ons buurthuis een lage drempel heeft. Wij willen mensen die met bepaalde problemen kampen een luisterend oor bieden en indien nodig doorverwijzen', zegt Leen Luyckfasseel. Tot er een definitieve stek wordt gevonden, huist Babellot

in café De Kring in de Dworpsestraat in Lot. Het buurthuis is open op woensdagnamiddag, vrijdag en zaterdagmiddag.

TD

DILBEEK

DOE doorbreekt isolement

Eenoudergezinnen uit Dilbeek kunnen voortaan terecht bij de nieuwe ontmoetingsgroep DOE. Deze dynamische afkorting staat voor Dilbeekse Ontmoetingsgroep Eenoudergezinnen. De gemeente Dilbeek telt meer alleenstaanden met kinderen dan gemiddeld in Vlaanderen. Daarom deed het OCMW van Dilbeek een onderzoek naar de specifieke noden van die doelgroep. 'Uit het onderzoek bleek dat eenoudergezinnen vooral behoefte hebben aan sociaal contact, ontspanning en juridische informatie, bijvoorbeeld in verband met echtscheiding en alimenta-

tie', legt OCMW-voorzitter Georges De Vlieghe uit. DOE pakt de komende maanden uit met verschillende activiteiten, zoals infonamiddagen, wandelingen en een praatcafé. Telkens is er kinderopvang voorzien en begeleidt een ervaringsdeskundige de activiteiten. Lena Moonens is zelf een alleenstaande moeder en heeft ervaring met dergelijke projecten. 'Ouders die alleen komen te staan, kampen vaak met een gebrek aan begrip van hun omgeving. Wij willen hen de kans bieden om in een ontspannen sfeer met mensen te praten die hetzelfde hebben meegemaakt

om zo uit hun isolement te geraken'. Over problemen moet gepraat kunnen worden, maar toch wil DOE geen ontmoetingsgroep zijn waar uitsluitend ellende aan bod komt. 'Het moet in de eerste plaats iets plezants worden', besluit Lena Moonens.

TD

TERVUREN

Patiënten ongewild naar Brussel

De afdeling Tervuren van de Christelijke Mutualiteit is misnoegd over het feit dat Nederlandstalige patiënten uit het centrum van de gemeente na een 100-oproep meestal in het Franstalig Brusselse ziekenhuis Saint-Luc belanden, waar ze opgevangen worden in het Frans. Tervuren ligt in de 02-telefoonzone, waardoor de 100-oproepen binnenkomen in de Brusselse centrale. De operator beslist waar de patiënt belandt en dat blijkt zelden in een Nederlandstalig ziekenhuis te zijn. Voorzitter Willy De Groot kloeg in een open brief de situatie aan. 'We krijgen heel vaak klachten van mensen uit de gemeente over deze toestand. Het Universitair Ziekenhuis van Leuven is even snel bereikbaar en toch komen inwoners van Tervuren daar maar zelden terecht'. De Christelijke Mutualiteit

van Tervuren voert aan dat vlotte communicatie bij noodgevallen cruciaal is. 'We stellen zeker de competentie van het medische corps van het Saint-Luc ziekenhuis niet in vraag. Maar elke inwoner van Tervuren heeft het recht om verzorgd te worden in zijn of haar eigen taal', stelt Willy De Groot. Intussen is wel duidelijk dat de problemen met het ziekenvervoer alleen opgelost kunnen worden als de oproepen uit de Vlaamse gemeenten in de telefoonzone 02 rechtstreeks terecht komen bij het MUG-team van UZ Gasthuisberg in de telefoonzone 016.

TD

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

Lena Moonens

FOTO: PASCAL VIGNERON

FOTO: PASCAL VIGNERON

Abonnement op plantentuin

Wie rustig wil rondkuieren in de Nationale Plantentuin in Meise moet daarvoor sinds april 160 frank neertellen. Hoewel niet iedereen het met hem eens is, worden volgens Jan Rammelo, directeur van de Nationale Plantentuin, alle partijen er beter van. 'Vroeger kon je weliswaar gratis rondwandelen, maar als je een serre of tentoonstelling wilde

bezoeken, moest je telkens apart betalen. Nu zit alles in één toegangsticket en dat is gemakkelijker voor ons én goedkoper voor de bezoeker', meent Rammelo. Wie regelmatig de Plantentuin bezoekt, kan een abonnement kopen. Dat geeft voor 500 frank een jaar lang toegang tot het hele gebied en tot de tentoonstellingen plus het recht

op twee geleide bezoeken en twee gratis tickets per jaar. 'Die nieuwe formule doet het heel goed', vertelt Rammelo, 'op iets meer dan een maand tijd hebben al zo'n 3000 mensen een abonnement genomen'. De ironie wil dat de container waar de nieuwe kassa aan de hoofdingang in ondergebracht is, er volgens Stedenbouw niet in die gedaante mag staan. 'Er is een hele heisa gemaakt rond die zaak als zou de kassa daar volledig illegaal staan, maar de

FOTO: PASCAL VIGNERON

waarheid is dat Stedenbouw alleen wil dat de kleur en het materiaal worden aangepast en dat zal zo snel mogelijk gebeuren als de nieuwe aanvraag is goedgekeurd', legt Rammelo uit. **TD**

HET HOF VAN MELIJN IN TERVUREN

Op 5 mei jl. legde gouverneur Lode De Witte van de provincie Vlaams-Brabant de eerste steen van de nieuwbouw én de restauratie van het Hof van Melijn. Van deze oude hoeve in de dorpskom van Tervuren, genoemd naar de toenmalige familie de Melin, is al sprake in de archieven uit de 14de eeuw. Tot voor enkele tientallen jaren oogde de hoeve met haar 18de-eeuwse woonhuis en haar vleuge (= inrijpoort met duifhuis) erg pittoresk, maar ondanks haar bescherming als monument op 5 december 1962 stond het gebouw bijna 70 jaar onbeheerd. Schuur en vleuge werden zelfs gesloopt.

De hoeve werd uitgebaat tot 1933. In dat jaar kocht de gemeente Tervuren dit aloude Hof om er in samenwerking met de provincie Brabant een streekmuseum in onder te brengen. De indertijd erg grootse museale plannen werden inderdaad aangevat, maar vielen in duigen omdat er een geschil rees tussen de milde schenkers van allerlei folkloristische en heemkundige voorwerpen en het gemeentebestuur.

Veel later zijn er door gereputeerde architecten heel wat plannen ontworpen om van deze site een cultureel centrum te maken. Alles vergeefs. Eindelijk is men nu op de goede weg om wat nog rest van het

FOTO: PASCAL VIGNERON

gebouw een zinvolle bestemming te geven. Waar eens de schuur stond, zal de sociale huisvestingsmaatschappij Elk Zijn Huis moderne appartementen optrekken. Langs de Brusselsestraat komen eveneens appartementen en winkelruimten. Het woonhuis en de stallingen worden een gemeentelijk museum, waar de collecties van de Koninklijke Heemkundige Kring Sint-Hubertus en de Vrienden van de School van Tervuren een onderdak zullen vinden. Binnen afzienbare tijd zullen in dit nieuwe museum niet alleen de werken te zien zijn van de 19de-eeuwse Tervuurse schilders, maar ook, zo wordt gehoopt, logogrammen van Christian Dotremont (Cobra) en werken van het naoorlogse realisme (Somville, Dubrunfaut). De Heemkundige Kring staat borg voor de visualisering van de geschiedenis van o.a. het hertogelijk kasteel en Warande, van de Sint-Hubertusverering, van het rijke verenigingsleven, enz.

Maurits Wynants

WEMMEL

Politie moet Frans kennen

FOTO: PASCAL VIGNERON

tarissen. 'Het is evident dat een politieagent die in Wemmel patrouilleert een elementaire kennis van het Frans moet hebben. Toch denken

De toevoeging van faciliteitengemeente Wemmel aan de Interpolitiezone (IPZ) Asse-Merchtem-Opwijk verloopt niet echt rimpelloos. In Wemmel moeten politie en rijkswacht Franstalige inwoners in hun taal te woord kunnen staan. In Asse, Merchtem en Opwijk hoeft dat niet. Minister van Binnenlandse Zaken Antoine Duquesne, stelt nu dat agenten uit deze drie gemeenten bij patrouilles op het grondgebied van Wemmel eveneens de taal van Molière machtig moeten zijn. Dat stuit op protest. Onder andere Vlaams Blok-kamerlid Bart Laeremans interpelleerde hierover. 'Wat Duquesne zegt is onzin', vindt ook de Conferentie van Vlaamse Manda-

wij dat de nieuwe IPZ geen taalproblemen hoeft op te leveren. De politie van Kraainem en Wezembeek-Opwijk werkt al jaren samen. Een agent uit Wezembeek-Opwijk moet zijn kennis van het Frans niet bewijzen, terwijl dat in Kraainem wel zo is. Als dat in deze gemeenten goed functioneert, moet dat in de IPZ Asse-Merchtem-Opwijk-Wemmel ook kunnen. Concreet komt het hierop neer dat de dienstregeling in het IPZ zo moet worden georganiseerd dat inwoners uit Wemmel door de politie in het Frans te woord kunnen worden gestaan, zonder dat daarom alle agenten tweetalig moeten zijn.

AVh

De jeugd telt niet mee in Sint-Genesius-Rode

FOTO: PASCAL VIGNERIK

Vier jaar geleden richtte een aantal jongeren uit Sint-Genesius-Rode de vzw Jeugdwerkgroep Rode op. Bedoeling was om de gemeente aan te porren eindelijk werk te maken van een behoorlijk jeugdbeleid, want dat is er in Rode niet. In het verlengde daarvan stelde de Jeugdwerkgroep onlangs een Witboek voor met concrete ideeën over het gemeentelijk jeugdbeleid.

'Het is hoog tijd dat het gemeentebestuur van Sint-Genesius-Rode aandacht gaat besteden aan de kinderen en jongeren in de gemeente en de jeugd als een deel van het gemeentelijk beleid gaat beschouwen', meent Johan Van Lier, ondervoorzitter van de Jeugdwerkgroep Rode. Het gemeentelijk jeugdbeleid in Rode beperkt zich nu tot een minimale subsidie aan de ver-

enigingen. Voor de rest is 'jeugd' een braakliggend terrein in de faciliteiten-gemeente. Sinds zijn oprichting heeft de Jeugdwerkgroep in de mate van het mogelijke de taak van de gemeentelijke overheid op zich genomen. De belangrijkste pijler waarop het jeugdbeleid steunt, is het Jeugdwerkbeleidsplan (JWBP), waarin om de drie jaar de doelstellingen van het gemeentelijke jeugdbeleid worden uitgewerkt. 'In eerste instantie is het opstellen van zo'n plan de taak van een gemeentelijke stuurgroep en in tweede instantie van een jeugdraad. Omdat het gemeentebestuur van Rode nog steeds geen van beide organen heeft opgericht, hebben de vrijwilligers van onze vzw zelf het jeugdwerkbeleidsplan opgesteld', vertelt Johan Van Lier.

Droomfabriek

De Rodense Jeugdwerkgroep krijgt financiële steun van de Vlaamse Gemeenschap. 'Met de jaarlijkse subsidies van de Vlaamse Gemeenschap kunnen we de initiatieven van de Vlaamse jeugdverenigingen in Rode ondersteunen', aldus Johan Van Lier. Meer kunnen en willen de vrijwilligers van de Jeugdwerkgroep niet doen. 'Het is de taak van de gemeen-

telijke overheid om een volwaardig jeugdbeleid uit te bouwen. Wij kunnen alleen onze voorstellen bekend maken en blijven aandringen tot er iets gebeurt', zegt Johan Van Lier. De maatregelen die de Rodense Jeugdwerkgroep van de gemeentelijke overheid verwacht zijn nu samengebracht in hun 'Witboek tot een geïntegreerd gemeentelijk beleid'. Het document is niet alleen het resultaat van het denkwerk van de leden van de vzw, maar vertolkt ook de mening van kinderen en jongeren uit de gemeente. Daartoe organiseerde de vzw eind vorig jaar een 'Droomfabriek', een gespreksavond waarop bij jongeren, ouders, verenigingen en deskundigen naar hun bekommernissen en wensen werd gepeild. Het jeugdwerkbeleidsplan van de Jeugdwerkgroep steunt op een aantal pijlers. Eén van die pijlers is de gemeentelijke ondersteuning in de vorm van een jeugddienst en een jeugdconsulent die samenwerkt met de verschillende jeugdverenigingen van Rode. 'Er zijn zoveel Vlaamse gemeenten die een jeugddienst hebben, maar in Sint-Genesius-Rode kan dit tot nog toe blijkbaar niet. Een gemeentelijke jeugdraad waarvan alle Vlaamse en anderstalige verenigingen van Rode deel uitmaken is een absolute prioriteit', benadrukt Johan Van Lier.

Hooggespannen verwachtingen

De Jeugdwerkgroep Rode stelt niet toevallig enkele maanden vóór de gemeenteraadsverkiezingen van oktober zijn witboek voor aan de plaatselijke politici. 'Wij willen de verschillende politieke fracties in de gemeente aansporen om in hun partijprogramma's aandacht te besteden aan onze voorstellen', zegt Johan Van Lier. De jongeren van de vzw verwachten veel van de gemeentelijke overheid maar blijven met beide voeten op de grond. 'We willen de gemeentelijke overheid met ons witboek op haar verantwoordelijkheid wijzen maar we beseffen heel goed dat niet binnen de kortste keren aan onze verwachtingen zal worden voldaan', besluit Johan Van Lier.

Tina Deneyer

Pas de politique de la jeunesse à Rhode-Saint-Genèse

Il y a quatre ans, quelques jeunes fondaient à Rhode-Saint-Genèse l'a.s.b.l. 'Jeugdwerkgroep Rode'. L'objectif était d'encourager la commune à mettre enfin en œuvre une politique de la jeunesse digne de ce nom, inexistante dans la commune. Rien n'ayant changé depuis lors, le groupe a rédigé récemment un Livre Blanc comprenant quelques idées concrètes concernant la politique communale de la jeunesse. Les jeunes attendent beaucoup des autorités communales et ce n'est certes pas un hasard si ce Livre Blanc paraît quelques mois avant les élections communales, mais ils restent les deux pieds sur terre...

Veel potentiële cursisten, te weinig cursussen Nederlands

In de Vlaamse rand rond Brussel is het aanbod van cursussen Nederlands als Tweede Taal voor laaggeschoolde anderstaligen absoluut ontoereikend en dat terwijl die rand beschouwd wordt als een regio met erg veel potentiële cursisten. Tot die conclusie komt Lies Wijnants in een studie die ze uitvoerde aan het Centrum voor Taal en Migratie in opdracht van het provinciebestuur van Vlaams-Brabant.

Het doelpubliek van het onderzoek waren de laaggeschoolde volwassen anderstaligen in heel de provincie Vlaams-Brabant. Uit het onderzoek blijkt dat de provincie in 1998 ongeveer 14.447 laaggeschoolde anderstaligen telde op een geraamde bevolkingsgroep van 34.692 volwassenen die op hun beurt in de grotere groep van 47.997 'anderstalige' vreemdelingen opgaan. Volgens een ruime marge (10% tot 50%) zouden tussen 1.444 en 7.223 van hen in aanmerking komen als potentiële cursisten. Hoewel de studie opmerkt dat in de Vlaamse rand zeer veel anderstaligen wonen die welstellend en hooggeschoold zijn, is er nog een behoorlijk grote groep laaggeschoolde anderstaligen.

Hiaten

Vooraf in het noordoosten en het zuidwesten bevinden zich grote concentraties van minder gegoede inwoners. De zone ligt ongeveer op de oude industriële as langs het kanaal, met gemeenten als Vilvoorde, Machelen, Sint-Pieters-Leeuw, Drogenbos, Linkebeek en Halle.

Het percentage laaggeschoolden ligt in bijna alle gemeenten rond de oude industriële as veel hoger dan het provinciaal gemiddelde (41,64%). Anderzijds blijkt het percentage laaggeschoolden veel lager (tussen 10 en 20%) in gemeenten als Kraainem, Overijse, Sint-Genesius-Rode, Wezembeek-Oppeem,

Bertem, Kortenberg en Tervuren.

De cursussen Nederlands Tweede Taal (NT2) gaan uit van diverse instanties met de Centra Basiseducatie en de VDAB (Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding) als belangrijkste. In de Vlaamse rand rond Brussel zijn er initiatieven in Halle-Buizingen, Vilvoorde, Machelen, Wemmel, Zaventem, Overijse, Asse, Sint-Genesius-Rode en Hoeilaart. Uit de studie blijkt dat de regio Halle-Pajottenland en de regio Midden-Brabant ernstig in gebreke blijven bij het bereiken van laaggeschoolde anderstaligen. Berekend op 50% van de laaggeschoolde anderstaligen bereiken de regio's respectievelijk amper 20% en 13% van de potentiële cursisten. Bepaald geen schitterend resultaat dus.

Remedies

In de studie worden een paar remedies naar voor geschoven, waarbij nadrukkelijk wordt gesteld dat 'de oplossing voor deze hiaten niet per definitie ligt

in een verhoudingsgewijze toename van het aanbod'. In veel gevallen kan een betere stroomlijning en afbakening van het cursusaanbod al soelaas brengen. In de praktijk komt de cursist bijvoorbeeld niet altijd in de juiste cursus terecht, deels omdat in de nabije omgeving geen aanbod is, deels omdat de aanbodverstrekkers proberen om cursisten van elkaar in te pikken. Om orde op zaken te stellen is grondig overleg nodig tussen alle actoren, met de Vlaamse overheid als spil. Gedeputeerde Herman Van Autgaerden, ondermeer bevoegd voor het Vlaams karakter van de provincie, grijpt deze studie aan om de Vlaamse regering te herinneren aan haar beloften in het regeerakkoord. Volgens hem moet de Vlaamse overheid haar verantwoordelijkheid nemen en minstens 100 miljoen frank uittrekken voor cursussen Nederlands als tweede taal, een eis die hij al bij herhaling formuleerde.

Johan Cuppens

FOTO: JÓSTRICK DE SPEDERLIERE

Zu viele Teilnehmer, zu wenig Kurse

Bei einer kürzlich durchgeführten Untersuchung stellte sich heraus, dass das Angebot an Kursen Niederländisch für Anderssprachige mit geringer schulischer Ausbildung in den Randgebieten Brüssels absolut unzureichend ist, obwohl diese Sprachgruppe hier im Rand stark vertreten ist. In der Studie wurden auch Abhilfen vorgeschlagen, wobei nachdrücklich betont wird, dass zur Füllung dieser Lücken nicht unbedingt das Angebot ausgeweitet werden muss. Eine bessere Ausrichtung und Abgrenzung des Kursangebotes kann bereits Abhilfe bringen. Um hier bessere Verhältnisse zu schaffen, ist eine gründliche Abstimmung zwischen allen Beteiligten notwendig. Dabei sollte die Flämische Regierung eine zentrale Stellung einnehmen, so die Studie.

'Soms zie je zo'n oud-voetballer terug, buikje, het haar verkeerd geknipt, nog steeds de gave des woords niet, en je denkt: wat is dat voor een man? Geëmeriteerde trainers daarentegen blijven min of meer intact. Hun verdienste lijkt niet snel te slijten'.

Of ook nog 'De trainer moet het hebben van zijn charisma, de manier waarop hij praat, zijn flair of zijn onverzettelijkheid', zo schrijft Rob Schouten in 'De eeuwige bankzitter'. Het zou wel over Ariël Jacobs kunnen gaan, trainer van fusieclub RWDM, geboren in Vilvoorde en opgegroeid in Diegem waar hij nu nog woont. 'Als je het ergens goed hebt dan blijf je daar wonen, zo eenvoudig is dat', aldus Jacobs.

Als je het ergens goed hebt, ga je er dan ook voetballen?

AJ Zoveel jaren geleden was het niet meer dan normaal dat je ging voetballen in de club 'van onder de kerk-toren'. Ik ben in mijn hele loopbaan als voetballer -als ik van loopbaan mag spreken- mijn club drie keer ontrouw geweest. Een eerste keer op 18 jaar om het als jeugdspeler te proberen bij het toenmalige Racing White, een tweede keer op mijn 26e om een jaar te gaan spelen in Halle en rond mijn 30e ben ik een jaar in Diest gaan voetballen. Maar ik kwam telkens terug naar Diegem om daar tenslotte speler-trainer te worden toen ik 34 werd. Inmiddels trainde ik al jeugd ploegen bij de Koninklijke Belgische Voetbal Bond en vanaf januari 1990 werkte ik daar voltijds tot ik een aanbod kreeg van RWDM.

Vlotte integratie

AJ Van opleiding ben ik licentiaat-vertaler, maar zoals veel mensen met dat diploma heb ik nooit vertaald. Na mijn legerdienst heb ik 13 jaar

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAAR

Ariël Jacobs een voetbaltrainer die verder kijkt dan de grasmad

gewerkt bij de Belgische delegatie van de NAVO, voor ik fulltime bij de Bond ging werken. Mijn drie basistalen waren Nederlands, Frans en Engels en ik spreek ook behoorlijk goed Duits. Vandaag ligt er thuis een cursus Italiaans waar ik dolgraag aan zou willen beginnen, gewoon omdat het zo'n mooie taal is.

In mijn huidige functie is talenkennis een groot voordeel, maar ook een nadeel. Zoals veel andere voetbalploegen is RWDM een multiculturele ploeg en het is een voordeel dat je elke speler kunt aanspreken in zijn taal of in de taal die hij het best begrijpt. Het nadeel is dat je als het om de groep gaat, al snel geneigd bent om alles in drie talen uit te leggen en dat is erg tijdrovend: de voorbesprekingen, de nabesprekingen en ga zo maar door.

Is voetbal een goed middel om integratie te bewerkstelligen?

AJ Ik denk het wel, zowel op het professionele als op het niet-professionele vlak. Bij RWDM is het zeker zo. Bij de jeugd is integratie een natuurlijk proces. Bij de profsectie ligt het anders omdat het daar gaat om

spelers die aangekocht worden. We hebben spelers uit Sierra Leone, Senegal, Nigeria, Joegoslavië, maar toch verloopt de integratie ook hier bijzonder vlot. Het is natuurlijk wel zo dat iedere cultuur zijn eigenheden heeft en dat je als trainer met een aantal zaken rekening moet houden: godsdienstige gewoonten om maar een ding te noemen. Voetbal mag dan wel een ploegsport zijn, maar ik vind dat je de individuele kenmerken van elke speler moet respecteren.

Het zijn vaak details, maar als je niet optreedt kan dat voor irritaties zorgen. Twee spelers uit Sierra Leone waren bijvoorbeeld helemaal niet gewoon om 's morgens een hand te geven, wat hier wél gebruikelijk is. Dan zeggen de andere spelers, tja, we willen ze best opvangen, maar die mannen zeggen niet eens goeiedag. Dan moet je die twee spelers diets maken dat de gewoonte in België wil -of dat nu belachelijk is of niet- dat je 's morgens en 's avonds een hand geeft. Zoals ik zei, het zijn details, maar je moet er wel wat aan doen.

Jeugddroom

Vorig jaar was er heel wat te doen over de slechte fysieke conditie van Belgische voetballers...

AJ Maar wie heeft het nog over die gebrekkige conditie nu de nationale ploeg goede resultaten boekt? Er zal wel een kern van waarheid in schuilen, maar ik heb in mijn club niet te klagen omdat er al een behoorlijke basis wordt gelegd in de jeugddivisie. Het is wel zo dat Belgische voetballertjes tekortkomingen hebben in vergelijking met de buitenlanders.

Miel Puttemans zegt over succesvolle Afrikaanse atleten dat die dan ook niet met de wagen naar school werden gebracht. Gaat dat ook op voor voetballers?

AJ Ze zijn sowieso bevoordeeld uit hoofde van de geografische ligging en ze zijn niet verwend. Daarom leg ik ook altijd de nadruk op het mentale aspect. Als men in België spreekt over

opleiding en vorming van voetballers, dan gaat het over conditie, techniek en tactiek, punt aan de lijn. Dat zijn uiteraard belangrijke elementen, maar daarbij wordt het mentale aspect over het hoofd gezien. Volgens mij moet dat gewoon deel uitmaken van de opleiding: je instelling, wat je mag doen en moet laten, het leren leven in groep, het ego wegcijferen, de relatie met de pers, met de supporters en met de buitenwereld, het vermijden van kwetsuren, het leren leven met blessures en zo meer. Daarom zijn er bij ons onder meer twee verplichte nummers voor alle spelers: een bezoek aan een bedrijf en aan een ziekenhuis. Wat het bedrijf

In België wordt bij de opleiding en vorming van voetballers vaak het mentale aspect over het hoofd gezien

betreft, liefst een waar handwerk wordt gedaan. Zo krijgen de spelers een idee over hoe het is om zo'n werk te doen en dat ze dus heus geen reden tot

Ariël Jacobs, a football coach who looks beyond the pitch

Ariël Jacobs, coach of the merger club RWDM, worked for 13 years at NATO (he is a certified translator) and then for around ten years at the Belgian football federation before taking the helm at the Brussels football club - where he has found that his language skills come in very handy. Jacobs regrets that the intellectual aspect is neglected in the Belgian education of football players. 'I believe that football players must be able to transcend the limited little world of professional football and acquire insight into the broader life of society', says the coach, who moreover refused to make any predictions about Euro 2000!

klagen hebben als ze tien keer rond een paaltje moeten lopen. De jonge profspelers moeten weten dat hun beroep weliswaar niet het gemakkelijkste is, maar dat er ook veel zwaardere jobs zijn die bovendien lang niet zo goed betalen. Hun beroep is een jeugd-droom die uitkomt en er zijn weinig mensen die dat kunnen zeggen. Ik sta er ook op dat ze een bezoek brengen aan een ziekenhuis, om ze aan het denken te zetten. Jonge spelers gaan er vaak van uit dat hen niets kan overkomen of dat als er wel iets gebeurt de club wel voor alles zal zorgen. Ik vind dat ze uit dat beperkte wereldje van het profvoetbal moeten kunnen treden en inzicht verwerven in het breed maatschappelijk leven.

Was voetbal ook uw jeugd-droom?

AJ Helemaal niet, de mentaliteit was in mijn tijd wel even anders. Ik wil niet gezegd hebben dat het toen allemaal beter was, maar wij moesten eerst en vooral bewijzen wat we waard waren in de club. Nu heeft men geen oog meer voor tussenstadia, maar ten koste van wat? De stap naar profvoetballer wordt makkelijk gezet - en ik kan die jon-

gens wel begrijpen, maar men denkt niet aan de leeftijdsgrens van dertig jaar of iets meer, aan kwetsuren of blessures. Weinig jongens denken aan de omschakeling en het is je taak als trainer om ze daarmee te leren omgaan. Daarom krijgen jongeren die voetballen én studeren van mij alle faciliteiten.

Net als heel wat andere jongens, droomt mijn jongste zoon er van profvoetballer te worden (Ariel Jacobs heeft ook nog een andere zoon die voetbalt en een dochter die volleybal speelt in Diegem, n.v.d.r.). Wij droomden niet van zo'n carrière, maar we hadden wel idolen, of we zeiden wel eens dat we Pele wilden zijn. Nu zegt zo'n jongen: 'ik wil prof worden en net zoveel verdienen als Beckham'. Maar het verschil tussen beide spelers is heel groot en dat moet zo'n jongen beseffen. En wat mijn zoon betreft, dat hij maar eerst zijn studies afmaakt!

Euro 2000

Waagt u zich aan een voorspelling?

AJ Nee, daar ben ik niet goed in.

Wat gaat u doen aan het einde van het seizoen?

AJ Dat is ook koffiedik kijken! Ik heb nog een contract van twee jaar, maar u weet hoe dat gaat met voetbaltrainers; De ploeg van een goede trainer wint, die van een slechte verliest. Zo wil het cliché het dat door iedereen klakkeloos wordt overgenomen. Ik maak er geen geheim van dat ik het soms moeilijk heb met zo'n clichés. Kunt u mij de trainerswissels noemen - op een paar uitzonderingen na - die écht iets hebben opgeleverd? Maar daar moet je als trainer mee leren leven, het is niet anders!

Geneviève Ostyn

FOTO: PATRICK DE SRIEGELAERE

FILM

**'Rosetta',
een klassieker van
eigen bodem**

De Luikse cineasten Luc en Jean-Pierre Dardenne won-
nig vorig jaar met hun film
'Rosetta' de Gouden Palm op

het filmfestival van Cannes. De artis-
tieke broers realiseerden met 'Rosetta'
een sociaal-realistische bioscooprent
die niet moet onderdoen voor klas-
sikers als 'De Fietsendief' van Vittorio
de Sica of 'Les enfants du Borinage'
van Henri Storck. Ze vertellen in de
film het verhaal van een jonge vrouw
uit Seraing die overal het deksel op
haar neus krijgt.

Rosetta is het hartgrondig beu om met
haar onevenwichtige moeder in een
caravan te wonen. Ze komt bovendien
in conflict met haar omgeving zoals
met de campingbaas, die zijn handen
niet kan thuishouden. Haar niet aflat-
tende speurtocht naar een job levert
bitter weinig op zodat ze uiteindelijk
vertwijfeld besluit om een einde te
maken aan haar leven vol tegenslagen.
Gelukkig is de gasfles leeg en herpakt
Rosetta zich. De hoofdrol wordt op
een verbluffende wijze gespeeld door
de jonge Emilie Dequenne die hiervoor
trouwens ook in Cannes gelauwerd
werd. Het camerawerk en de montage
zijn rusteloos en indringend. De tafe-
relen volgen elkaar in een razendsnel
tempo op. Iedereen heeft haast en
lijkt verkrampt door het leven te gaan.
De straatdrukke en de natuurlijke ge-
luiden verhogen de spanning. 'Rosetta'

is een schrijnend en louterend psy-
chologisch drama over een jonge
vrouw, die al vroeg fysiek volwassen
is, maar door de harde levensomstan-
digheden ook geestelijk rijp wordt.

Wemmel, GC De Zandloper,
23 juni om 20u. Tel.02/460 55 37

CONCERTREEKS

De fagot in alle toonaarden

De Weense componist Johann Strauss
hoorde in fagotmuziek de stem van
een oude man die wijsjes 'zoemt' die
hem dierbaar zijn uit zijn jeugd. Het
klankbereik van de fagot is echter veel
ruimer. Diepe bastonen kunnen wor-
den afgewisseld met een vederlicht
timbre. Hoewel de naam van dit in-
strument pas in de 16de eeuw op-
duikt, had de fagot al voorlopers in
de Romeinse tijd. Etymologisch ver-
wijst het woord naar een bundeltje
twijgen of een takkenbos. Essentieel
in dit houten blaasinstrument is het
dubbel rietblad en de U-vormige buis.
Vooral de componisten Richard
Wagner en Hector Berlioz onderzoch-
ten hoe de nasale klank het best tot
zijn recht komt.

In het kader van de concertreeks
'Gluren bij de Buren' grasduint het
fagottenkwartet Phenix in de gespe-
cialiseerde muziekliteratuur.

Dirk Noyen, Wim Van Volsem, Filip
Neyens en Koen Coppe brengen zo-
wel barok als klassiek. Dat hedendaag-
se toondichters met de verschillende
klankkleuren experimenteren is hen
niet ontgaan. Daarom vermeldt het
programma ook enkele gesofistikeerde
20ste eeuwse composities. Sommige
nummers leunen aan bij de jazz en
de filmmuziek. Charlie Chaplin komt
even om het hoekje kijken. Het domein
Francqui is voor deze gelegenheid
uitzonderlijk de hele namiddag voor
het publiek toegankelijk.

Op zondag 18 juni kunt u in het ka-
der van de concertreeks 'Gluren bij de
buren' in de Sint-Lambertuskerk van
Lovenjoel (bij Leuven) gaan luisteren
naar het viool en gitaarduo David
Nunes-Tom Pauwels. Sinds hun ont-
staan in 1994 traden ze regelmatig
op in eigen land, maar ook in Neder-

land, Zwitserland en Venezuela. Hun
repertoire bestaat uit originele com-
posities, transcripties en werken die
specifiek aan hen werden opgedragen.
Het duo David Nunes-Tom Pauwels
kunt u op zondag 25 juni ook nog
gaan beluisteren in de Sint-Jozefskerk
in Sint-Katharina-Lombeek.

Nog op zondag 18 juni treedt in het
Provinciaal domein Rufferdinge in
Landen het harpenduo Annelies Boodts
en Ann Fierens op en dit eveneens in
het kader van 'Gluren bij de buren'.

INFO

▪ **Overijse**, kasteeldomein Francqui:
18 juni om 16u. Om 14u30 vertrekt
de toeristische wandeling naar het
domein.

Info CC Den Blank 02/687 59 59.

▪ **Bierbeek**, CC Den Borre,
Speelpleinstraat 10, tel. 016/46 14 00
en Ternat, CC De Plotter, Kerkstraat
4, tel. 02/582 44 33 voor het duo
Nunes-Pauwels.

▪ **Landen**, Trefcentrum Rufferdinge,
Molenberg 2, tel. 011/88 34 68 voor
het harpenduo Annelies Boots en
Ann Fierens.

VAN 4/6 TOT 3/7

RANDEUIT

A G E N D A

Pop Vlaanderen in Vilvoorde

Het dubbelfestival Pop Vlaanderen doet in iedere Vlaamse provincie slechts één stad aan en strijkt op 6 en 7 juli neer in Vilvoorde in het kader van het feest van de Vlaamse gemeenschap.

De eerste festivaldag staan er iets minder bekende artiesten op de affiche, alhoewel Freddie Bierset met een selectie van Nederlandstalige hits, de nieuwe groep JD Kort met een mix van rock, country en blues en de Canzonissima's met Loes Van Den Heuvel, Jeroen Maes, Wanda Joosten, Sam Gooris en Marijn Devalck er best mogen wezen.

De tweede dag van het festival is opgebouwd rond Raymond van het Groenewoud en zijn Portugese vriend Fernando Lameirinhas. Ze brengen elk hun eigen orkest mee en

het is de bedoeling dat ze daarmee zowel solo als gezamenlijk optreden. Een uniek spektakel ter gelegenheid van de 50e verjaardag van Raymond van het Groenewoud.

Pop Vlaanderen vindt plaats op donderdag 6 juli en vrijdag 7 juli van 20.30 tot 13.45 uur en vrijdag 7 juli vanaf 20.30 uur. De toegang is gratis.

Info bij de dienst cultuur en jeugd op 02-255.46.92. Vragen naar Andrea Fabre of Inez Cardinaels.

Avh

De 'kleine' Gordel steeds groter

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

Overijse en Tervuren wacht eind juni opnieuw een overrompeling van scholieren en leerkrachten uit heel Vlaanderen. Op 22, 23, 26 en 27 juni staat immers de Gordel voor scholen, de zogenaamde 'kleine' Gordel op het programma. Het evenement viert dit jaar zijn eerste lustrum en de organisatoren -BLOSO en de gemeentebesturen van Overijse en Tervuren- verwachten gedurende deze vier dagen meer dan 30.000 leerlingen uit heel Vlaanderen om al fietsend of wandelend de Druivenstreek te verkennen. Daarna kan het jonge volk zich verder uitleven op de grasvlaktes van de Warande in Tervuren, waar een uitgebreid animatieprogramma is voorzien.

Meer info vindt u verderop in deze Randuit.

11-daagse Vlaanderen-Europa start in Beersel

FOTO: HUGO CASAR

Beersel duikelt weer een weekend lang de middeleeuwen in. Wie heuse gevechten met middeleeuwse ridders wil meemaken, kan op zondag 27 juni tussen 10 en 20 uur de 'Excalibur Ridders' in het strijdperk zien treden. Het Nederlandse gezelschap 'Goet ende fijn' zorgt die dag voor nog meer animatie. Vanaf 16 uur staan achtereenvolgens Absolom, Alana

Dante en Touch of Joy op de planken in het kasteel. Lekkerbekken kunnen op zaterdag 26 en zondag 27 juni in de Beerselse waterburcht aanschuiven aan een middeleeuws banket (reserveren op nr 02/377.20.41). Voor de jeugd begint het feest al op vrijdagavond 25 juni vanaf 20 uur met een grote barbecuefeest. 's Zaterdags en 's zondags houdt de plaatselijke middenstand in het kasteel de traditionele proeverij van streekgerechten. Er is dan ook kinderanimatie. Vanaf 20 uur zingt Will Tura 'Vlaanderen-Europees'. Met de festiviteiten in Beersel wordt het startsein gegeven voor de 11-daagse Vlaanderen-Europa die haar hoogtepunt beleeft tijdens de Vlaamse feestdag op 11 juli a.s.

Voor info: 02/382.08.32 of 02/382.08.33.

MT

PODIUMKUNSTEN

Het meisje op cd

Van de musical 'Het meisje van Zaventem' die in november 1999 met veel succes werd opgevoerd, werd aan de hand van de klankband een CD gemaakt. Deze CD wordt verkocht voor de prijs van 300 BEF en is te verkrijgen bij de dienst Cultuur en Toerisme, Leuvensesteenweg 653, 1930 Nossegem, tel. 02-758 87 92. Voor iedereen die er bij was is deze opname ongetwijfeld een mooie herinnering aan dit uniek gebeuren.

THEATER

WOENSDAG 7 JUNI

VILVOORDE

Bergstraat
Auditorium van het CC
Spaans toneel, in het kader van de Andalusische week.
€ 20.00

MUSICAL

ZONDAG 25 JUNI

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687.59.59
Begijnhof 11
Nep Echt, org. Katholieke Hogeschool Brussel. Thema: Beroemd zijn.
€ 20.00

MUZIEK

KLASSIEK

8, 9 EN 10 JUNI

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731.43.31
Beekstraat 172
Showavond van de 'Brussels Light Opera Company'.
€ 20.00

POP & ROCK

ZATERDAG 24 JUNI

OVERIJSE

Kroegen en tavernes
Overijse swingend Vlaams!
In het kader van de 11 juli viering.
€ 20.00

WERELDMUZIEK

VRIJDAG 30 JUNI

TERVUREN

Markt 02-768.03.00
Pastoor Vandensandestraat
Marjan Debaene in trio en Ambrozijs.
€ 20.00

CHANSON

DONDERDAG 15 JUNI

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687.59.59
Begijnhof 11
Willem Vermandere solo.
€ 14.00

St. Ceciliakoor van Overijse o.l.v. Staf De Broye. Werk van Verdi, Puccini, Beethoven en Mozart. Organisatie 't Genootschap Hoelaart i.s.m. de vzw Cultuurcentra. Info: 02-657.42.81 of 02-657.43.33
€ 20.00

ZONDAG 18 JUNI

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687.59.59
Begijnhof 11
Gluren bij de buren: Phenix brengt een wervelende cocktail van muziekstijlen, gaande van barok tot jazz in Domein Francqui. Vertrek aan Den Blank.
€ 14.30

ZONDAG 18 JUNI

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721.28.06
Titanic Ensemble:
Phantom melodies in het kader van het jaarlijks seniorenconcert.
€ 15.00

Andalusische week

De Spaanse gemeenschap in Vilvoorde viert uitbundig feest in juni. Tijdens de Andalusische week van 2 tot 11 juni komt een delegatie van jumelagestad Penarroya naar hier om mee de Romeriafeesten te vieren die dit jaar voor de tiende keer in Vilvoorde worden gehouden. De Spanjaarden nestelden zich al voor de oorlog in Vilvoorde, op de vlucht voor het Francoregime. Van die eerste generatie is een aantal mensen weer terug gegaan naar Andalusië toen ze gepensioneerd waren, maar de tweede en derde generatie was daarvoor te diep geworteld in de stad en bovendien goed geïntegreerd.

Toch verloochenen ze hun afkomst niet en is het ieder jaar in Vilvoorde Spaans feest. Dit jaar wordt dat nog meer luister bijgezet met het bezoek van een delegatie van de jumelagestad Penarroya waarmee Vilvoorde sinds 1997 op vraag van de lokale Spaanse gemeenschap is verbreed. Op 2, 3 en 4 juni staan er op de Grote Markt allerlei activiteiten op het programma waaraan iedereen kan deelnemen.

Er zullen onder andere gastronomische stands zijn met twee uur gratis proeven, een stand van de Europese Commissie, informatie over de drie Spaanse clubs van Vilvoorde en heel wat ambachten. Daarnaast vindt er een tentoonstelling plaats waarin de migratie uit de doeken wordt gedaan en zijn er foto's te zien uit Penarroya. 's Avonds zorgen Spaanse zang- en dansgroepen voor een zuiderse sfeer.

De Romeria- of Rozemarijnfeesten in Vilvoorde zijn de grootste die buiten Andalusië zelf worden gehouden. Dit religieuze volksfeest vindt plaats op zondag 11 juni in het Domein Drie Fonteynen. Avh

VRIJDAG 9 JUNI

HOELAART

Sint Clemenskerk
Kiwiconcert met de Nieuw-Zeelandse sopranen Malvina Major, Ana James en pianiste Mary Gow, alsmede het

ZATERDAG 17 JUNI

VILVOORDE

Grote Markt
75 jaar Koninklijke
Pompierverbroedering:

Gunther Neefs, gratis.

🕒 21.00

WOENSDAG 7 JUNI

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687.59.59
Begijnhof 11

Bicentennial Man met Robin Williams.

🕒 20.30

WOENSDAG 14 JUNI

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687.59.59
Begijnhof 11

Three Kings.

🕒 20.30

WOENSDAG 21 JUNI

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687.59.59
Begijnhof 11

The Hurricane met Denzel Washington.

🕒 20.30

WOENSDAG 21 JUNI

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460.55.37
Kaasmarkt 75

Missing Link, jeugdfilm

🕒 14.30

VRIJDAG 23 JUNI

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460.55.37
Kaasmarkt 75

Rosetta (zie ook Juni in de rand)

🕒 20.00

Couleur Café, een exotisch paradijs

Sinds de eerste editie in 1990 is de belangstelling voor het multiculturele festival Couleur Café elk jaar fors toegenomen. In 1999 werd de kaap van 60.000 bezoekers ruimschoots overschreden.

Ook dit jaar wordt er tijdens het laatste weekend van juni op het domein van Thurn & Taxis in Brussel weer luidruchtig gemusiceerd. Daarnaast biedt Couleur Café carnavaleske parades, vuurwerk en tal van exotische eetstandjes die op het publiek misschien nog wel een grotere aantrekkingskracht uitoefenen dan de concerten. In een nagebouwd Afrikaans dorp, 'le Village de Lomé', worden percussiewerkshops gegeven en de bezoekers kunnen er ook een mondje Swahili leren of met specialisten van gedachten wisselen over de politieke ontwikkelingen in Congo, Ruanda of Burundi.

Start met reggae

Couleur Café start op vrijdagavond 30 juni met een stevige dosis reggae. Deze muziekstijl is misschien wel het belangrijkste exportproduct van het eiland Jamaica. De ritmes leunen aan bij de calypso- en steelbandmuziek. Hoogtepunt wordt het concert van The Wailers, de vroegere begeleidingsband van Bob Marley. De jongens bleven trouw aan hun 'roots' en hun teksten zijn nog even geëngageerd als weleer. Ook de liefhebbers van 'Dubmuziek' komen die avond aan hun trekken. Door gebruik te maken van een echokamer galmen de klanken van toetsen, blazers, slaggitaren en vocalisten bij dit genre muziek extra lang na. Vermeldenswaard zijn de optredens van Massilia Sound System, Alpha Blondy, Les Go de Koteba en Skatalites. De groep Panache Culture is het levende bewijs dat reggae ook bij ons wortel kon schieten.

Aanstekelijke groepen

Funk, hiphop en rhythm and blues zijn de voornaamste ingrediënten op het programma van zaterdag 1 juli. De meeste 'bands' die dan optreden zullen hun publiek ongetwijfeld aansporen om mee te dansen. Uitschieter is trombonist Fred Wesley, die dertig jaar geleden tot de vaste muzikantenkern van soullegende James Brown behoorde. Terwijl hij opwindende jazzy melodieën uit zijn schuiftrompet blaast, zweept hij zijn gehoor op met bezwerende kreten en vrolijke slogans. Vooraleer hij met zijn verjongd ensemble aantreedt, wordt het publiek opgewarmd door een tiental andere aanstekelijke groepen.

Ronny Jordan, PPZ 30, Herbaliser en de Asian Dub Foundation, om er maar enkele te noemen garanderen meer dan alledaagse luisterpret.

Pittige smaakmakers

Dat de wereld door de kruisbestuiving van verschillende culturen langzaam maar zeker verandert in een dorp, illustreert het programma dat op zondag 2 juli wordt afgewerkt. De charismatische Nigeriaanse zanger Fela Anikulapo Kuti mag dan op een postume hommage rekenen van zijn muzikale vrienden. Ook de Senegalese popster Youssou n' Dour is weer van de partij. Hij specialiseerde zich in springerige drumroffels en funky arrangementen. Zijn stem is nog even helder als toen hij optrok met de vermaarde Star Band. Vaak amuseert hij het publiek met vlotte praatjes. Op traditionele wijsjes improviseert hij sarcastische teksten.

Een beloftevolle nieuwkomer is de Cubaanse groep Orishas. De naam zinspeelt op de vele natuurgoden die door hun voorouders werden vereerd. Hun concert begint met een ceremoniële lofzang die is opgedragen aan de helden en de heiligen van Havana en Santiago. Orishas kruidt de 'son' en de 'rumba' met hedendaagse 'rap', zonder al te veel af te wijken van hun Cubaanse voedingsbodem. Andere pittige smaakmakers op de slotdag zijn Sergent Garcia, de Afro Cuban All Stars, Amadou & Myriam en Moustafa Largo. Om de toeloop in goede banen te leiden zijn er drie podiumtenten, die respectievelijk 12.000, 4.000 en 2.500 toeschouwers kunnen herbergen.

Ludo Dosogne

Thurn & Taxis. Vrijdag 30/6 en zaterdag 1/7 vanaf 19u. Zondag 2/7 vanaf 15u. Dagkaart 700 F, abonnement 1600 F. Info: 02/672 49 12.

WOENSDAG 28 JUNI

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687.59.59

Begijn

Erin Brockovich

met Julia Roberts.

● 20.30

DOORLOPEND

BEERSEL

Dominium

Schoolstraat 71

Sculpturen, grafisch werk, originele

installatie van **Pierre-Lucien Crasson**, schilderijen van **Etienne Geurinckx**, tot 19 juni.

● 14.00-22.00: vrij

10.00-18.00: za/zo

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43

Gemeenteplein

Tentoonstelling ateliers:

de ateliers tekenen, schilderen en keramiek geven vorm aan een gezamenlijke presentatie, 16 juni tot 4 sep

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687.59.59

Begijnhof 11

Hedendaagse wandtapijten

van Angela Melsen, Dorothea Vandewinkel, Maggy Coppens en Simoone Taymans, 9 juni t.e.m. 9 juli.

TERVUREN

CC Papeblok 02-768.03.00

Pastoor Vandersandestraat

Tentoonstelling cursisten:

tekenen, aquarel, keramiek en olieverfschilderijen, 1 tot 4 juni.

● 14.00-18.00

Een gelukkig initiatief

Voor personen met een handicap wordt te weinig georganiseerd, vonden ze zes jaar geleden in Vilvoorde en daarom nam de Werkgroep Mindervaliden het initiatief om jaarlijks een feest te organiseren voor personen met een handicap en bewoners van rusthuizen.

'Dat vergt een hele organisatie, maar toch lukt het opperbest om deze twee doelgroepen samen te brengen. Voor rolstoel-patiënten reserveren we een speciaal plekje op het feest en leggen we busjes in om hen te vervoeren', zegt Linda De Bremme van het sociaal centrum.

Op 1 juli is het weer zover. Om 14.30 uur staat in Cultureel Centrum Het Bolwerk (Bolwerkstraat 17, ingang via Olmstraat) Katrien Gallez op het podium. Zij brengt oprettemuziek en bekende liedjes uit musicals. Clown Rocky en The Ronald Lee Dancers komen eveneens langs en vanzelfsprekend is er koffie en gebak. Alles is gratis. Voor 23 juni inschrijven bij het sociaal centrum, Grote Markt 8 in Vilvoorde of op 02-255.46.50.

Avh

Eerste Roefelrockdag

Ketnetband

Op 25 juni a.s. kunnen kinderen tussen 6 en 12 jaar een kijkje nemen achter de schermen van een rockconcert tijdens de eerste roefelrockdag in het Provinciedomein van Kessel-Lo. 'De Roefelrockdag van de provincie wordt de dag na de nationale

Roefeldag gehouden, een dag waarop kinderen kennis kunnen maken met de wereld van volwassenen. Omdat dit initiatief tien jaar bestaat, wordt er voor die gelegenheid het hele weekend geroefeld', legt Oswald Debelder van het organisatiecomité uit.

De kinderen mogen niet alleen meehelpen tijdens het concert, ook de keuze van artiesten is op hun maat gesneden. Onder andere de Ketnetband, de jongensgroep Day Dreams, Kim Kay en X-Session klimmen in Kessel-Lo op het podium.

'De optredens moeten vooral leuk en toegankelijk zijn én laagdrempelig', zegt Oswald Debelder. 'Eerder organiseerden we al Rockvonk, maar dat was bestemd voor een oudere doelgroep. Er mocht ook wel eens iets komen voor het wat jongere kind, vonden we.'

De Roefelrockdag is meteen een mooie afsluiter van het schooljaar en een klinkend begin van de grote vakantie. Roefelrock vindt plaats op 25 juni vanaf 14 uur tot ongeveer 19 uur in het Provinciedomein van Kessel-Lo. De toegang is gratis.

Avh

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731.43.31

Beekstraat 172

Bob West en Robert Van

Brustum, fotografie.

Toegang gratis.

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460.73.24

Kaasmarkt 75

Racisme, cartoons uit heel de wereld, een

confrontatie met een werkelijkheid die niet altijd even mooi is. Tot 14 juni.

VAN 9 TOT 12 JUNI

OVERIJSE/JEZUS-EIK

GC Bosuil 02-657.31.79

Witherendreef 1

Expo Kunstkring Hoeilaart: **30-jarig bestaan van de Kunstkring**

PUUR NATUUR IN DE RAND

In het kader van de *Tweede Vlaamse Week van de Biologische Landbouw* houden een aantal natuurvoedingswinkels in de rand *opendeurdagen* op 9 en 10 juni:

- **Biostore**, Kerkstraat 6, Sint-Genesius-Rode, 02-381.34.94.
- **Van Hoorick-De Maeyer**, Verheydenstraat 6, Dilbeek, 02-568.02.35
- **De Natuurwinkel**, Gemeenteplein 5, Dilbeek, 02-466-73.47
- **Dandelion**, Kerkstraat 29, Wemmel, 02-461-39.69
- **De Natuurwinkel**, M. Sacréstraat 17, Merchtem, 052-37.45.34
- **De Natuurwinkel**, J.B. Nowélei 46, Vilvoorde, 02-251.66.46
- **Tip Top Fit**, Groenveld 2, Zaventem, 02-721.18.68
- **De Natuurwinkel**, Justus Lipsiusplein 6, Overijse, 02-687.33.25
- **De Dageraad**, Steenweg op Brussel 381, Overijse, 02-687.37.03

ZATERDAG 17 JUNI**SINT-GENESIUS-RODE**

Bezoek aan de tentoonstelling *'Opera, tastbare emotie'* in de Ateliers van De Munt in Brussel in het kader van Brussel, Europese cultuurstad van het jaar 2000. Info en inschrijvingen: Willemsfonds Zennevallei Sint-Genesius-Rode, 02-380.04.31.

SPORT**DONDERDAG 15 JUNI****TERVUREN**

Grote Jaarmarktprijs **Wielervedstrijd voor Elites zonder contract en Beloften**. 9 ronden van ongeveer 13 km met vertrek aan de Kapelleplaats (14.30) en aankomst aan het gemeentelijk instructiezwembad (ong. 17.30 uur) Info: Wilkie Vanderelst, 02-767.61.32, 0477-62.64.65.

ZATERDAG 17 JUNI**ALSEMBERG**

CC de Meent 02-380.23.85
Gemeenveldstraat 34
Midzomernachtwandeling, vertrek 22 u aan CC de Meent, 8 km. Inschrijven tot 14 juni op 02-382.08.11

ZATERDAG 17 JUNI**OVERIJSE**

Sporthai
Zesde groot zaalvoetbaltoernooi, org. Hobbyclub Karmijn - Liberty Style.
● **9.00**: ontvangst ploegen
9.30: start wedstrijden

ZONDAG 18 JUNI**HOEILAART**

Bosmuseum
Duboislaan 6
Ruusbroecwandeling: wandeling in het Zoniënwoud langs de overblijfselen van de priorij van Groenendaal. Tijdens de wandeling worden er citaten voorgelezen uit het werk van Jan van Ruusbroec, 2km. Vooral inschrijven is verplicht. Info 02-657.41.90
● **14.00**

ZONDAG 18 JUNI**SINT-GENESIUS-RODE**

Parking Middenhut
Waterloosesteenweg 1
Vlindertocht in het Zoniënwoud: wandeling met bijzondere aandacht voor het vlindervriendelijk bosbeheer in het Zoniënwoud, 6 km. Info 02-251.53.75
● **14.30**

WOENSDAG 21 JUNI**GRIMBERGEN**

Prinsenbos
Zonnewende wandeling, vertrek parking van het Prinsenbos. Info 02-270.80.19
● **19.30**

ZATERDAG 24 JUNI**TERVUREN**

Zaal De Nettenberg
Hertenbergstraat
Sint-Jansavondwandeling met als thema 'Keizer Karel op een schuttersfeest', 8 km.
Info 02-767.91.53
● **20.30**

ZATERDAG 1 JULI**WEZEMBEEK-OPPEM**

GC De Kam 02-731.43.31
Jogging 2000, een organisatie van de Culturele Raad van Wezembeek-Oppem

ZONDAG 9 JULI**ZAVENTEM (NOSSEGEM)**

Wandeling doorheen de nog overblijvende groene ruimte tussen de steen-

Etienne Geurinckx

weg Brussel/Leuven en de E40-autoweg, afstand 14 km.

Info 02-757.90.16

● **7.45****ZONDAG 16 JULI****BEERSEL (DWORP)**

'In de voetsporen van Hendrik Conscience', wandeling langs het glooiende, bosrijke landschap tussen Zenne en Zoniën, afstand 8 km. Info 02-569.17.57
● **14.30**

Schatten op de rommelmarkt

Wie herinnert zich niet dat bericht in het nieuws, nog niet zo lang geleden? Een vrouw koopt op een rommelmarkt ergens in Nederland een boek waar ze al lang naar op zoek was en vindt daarin een originele tekening van Rembrandt. Rommelmarkten zijn de schatkamers van het verleden en zelfs zonder zo fortuinlijk te zijn om voor een prikje een oude meester op de kop te tikken, vindt u er misschien wel die kandelaar of dat beeldje dat uw interieur nog net nodig had. Op de Grote Markt in Vilvoorde wordt er elke zondag van de maanden juli en augustus een

FOTO: PASCAL VIGNERON

rommelmarkt gehouden en daarbuiten ook nog op zondag 11 juni, 10 september en 8 oktober. U kunt op deze rommelmarkt ook uw eigen oude schatten te koop aanbieden.

Folklore in Brussel

In het Archief en Museum van het Vlaams Leven te Brussel loopt tot en met 4 november de tentoonstelling 'Brussel in Feest: de Ommegang en de Meiboomplanting'. Aan de hand van onder meer oude tekeningen, gravures, reuzen en reuzenhoofden, kostuums en allerlei andere voorwerpen wordt een beeld opgehangen

van deze twee folkloristische feesten die ook nu nog worden gevierd. De geschiedenis van de Ommegang gaat terug tot 1348. Volgens de legende kreeg ene Beatrijs Soetkens toen in een visioen van de maagd Maria de opdracht om een beeld uit een Antwerpse kerk te ontvoeren en over te brengen naar de kapel van de Zavel. Het beeld moest jaarlijks in een processie door Brussel worden gedragen. Die stoet, die ooit werd vereerd met het bezoek van keizer Karel, is eeuwenlang uitgetrokken. Sedert 1930 gebeurt dat zelfs jaarlijks.

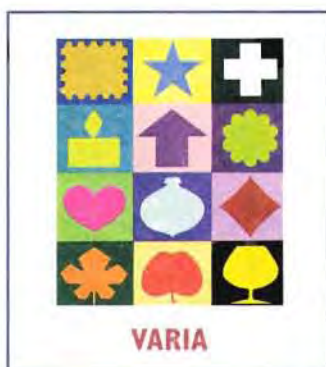
Voor het planten van de Meiboom moeten we nog verder terug in de geschiedenis, tot het jaar 1213. Tijdens een bruiloftsfeest zouden de Brusselaars toen de Leuvenaars de loef hebben afgestoken en als eerste de Meiboom hebben geplant. Er doen rond het planten van die Meiboom nog tal van verhalen de ronde. Feit is dat er tussen de Petermannen van Leuven en de Sint-Laurentiusgezellen van Brussel al eeuwenlang een strijd heerst over de alleenheerschappij om een Meiboom te planten op 9 augustus, tijdens de vooravond van het feest van Sint-Laurentius.

Tijdens de tentoonstellingen worden doorlopend videomontages getoond van de Ommegang en de Meiboomplanting. Daarover verschijnt ook een boek, waarin onder meer aandacht wordt besteed aan de verschillende legendes en aan de feestelijkheden in de 17e en 18e eeuw.

PRAKTISCH

ARCHIEF EN MUSEUM VAN HET VLAAMS LEVEN TE BRUSSEL
Visverkopersstraat 13
1000 Brussel
tel. 02-512 42 81

Open iedere dag, behoudens zondag en dinsdag, van 10 tot 18 u.
Toegang gratis.

DOORLOPEND

DROGENBOS

Parking GB
Feest van de Vlaamse Gemeenschap van Drogenbos, Linkebeek en Sint-Genesius-Rode met o.a. Donna's Dansfolie, VTM-Soapband.

TERVUREN (MOORSEL)

Volkfeesten, 23/24/25 juni.
 ● 11.00

VILVOORDE

Grote markt
Rommelmart, 11 juni,
 2/9/16/23/30 juli.

VILVOORDE

Centrum
Andalusische week,
 van 1 t.e.m. 11 juni.
 Info 02-255.45.53

MAANDAG 5 JUNI

ZAVENTEM

Park
 Stationstraat
Jaarmarkt Zaventem.
 ● 10.00

DONDERDAG 8 JUNI

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687.59.59
 Begijnhof 11
Keizer Karel in de leer bij Erasmus. Bezoek aan Erasmushuis en Klein Begijnhof te Anderlecht.
 ● 13.00

ZATERDAG 10 JUNI

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30
 Kamerrijcklaan
Kookavond voor homo's, lesbiennes en bi's, org. Sacha.
 Info 02-520.77.30
 ● 18.00

ZATERDAG 10 JUNI

ZOUTLEEUW

Historisch stadhuis

Grote Markt
Loting Sinksenkind ter gelegenheid van de opening van de Sinksenkermis.
 ● 15.00

ZONDAG 11 JUNI

VILVOORDE

Domein Drie Fonteynen
Romeria: de Rozemarijnfeesten zijn een religieus volksfeest dat ook in Vilvoorde jaarlijks wordt gevierd door de Spaanse gemeenschap.

MAANDAG 12 JUNI

ZOUTLEEUW

Centrum
Sint-Leonardusprocessie
Zoutleeuw.
 ● 11.00

ZATERDAG 17 JUNI**TERVUREN**

02-767.73.55

Bezoek aan de Rozentuin in Sint-Pieters-Leeuw**ZONDAG 18 JUNI****MELSBROEK**

Floordambos

Natuurbeheer in het Floordambos, afspraak aan de kerk van Melsbroek.

Info 02-251.47.42

● 14.00

ZONDAG 18 JUNI**VILVOORDE****75 jaar Koninklijke Pompierverbodering:**

Optocht brandweer naar stadhuis en overhandiging van de nieuwe vlag, demonstratie rampenplan op de Grote Markt.

● 11.00: optocht

15.00: rampenplan

**ZATERDAG 24 -
ZONDAG 25 JUNI****VILVOORDE**

Steenkaai

Vilvoorde aanvaardt het**peterschap over, de A 963 Stern**, de benjamin van onze Belgische marineschepen. Op zondag kan u het schip bezoeken.

● 10.00-12.00

14.00-17.00

ZATERDAG 24 JUNI**VILVOORDE**

Trawooltje

Leuvensesteenweg

Natuurbeheer in het Trawooltje/Peutiebos.

Info 02-251.47.41

● Vanaf 10.00

ZATERDAG 24 JUNI**WEZEMBEEK-OPPEM**

GC De Kam 02-731.43.31

Beekstraat 172

'Midzomernacht', een organisatie van het Vermeylenfonds. Een heerlijk buffet afgewisseld met volksmuziek.

● 19.30

ZONDAG 25 JUNI**MACHELEN (DIEGEM)****Feest van de Vlaamse****Gemeenschap** met o.a. dansgroep

Jazzmijn, Margriet Hermans.

● Vanaf 15.00

OVERIJSE-TERVUREN**Dertigduizend leerlingen verwacht op scholengordel**

Voor duizenden schoolkinderen uit heel Vlaanderen organiseert Bloso, samen met de gemeentebesturen van Overijse en Tervuren voor de vijfde keer de Gordel voor scholen. Als de 'kleine' gordel zijn opwaartse trend voortzet, en daar twijfelt niemand aan, zullen veel meer dan dertigduizend leerlingen samen met meer dan vijftienhonderd leerkrachten uit heel Vlaanderen op 22, 23, 26 en 27 juni wandelend of fietsend van al het groene en landelijke tussen de vertrekplaats in Overijse en de aankomst in Tervuren genieten.

Kabouterwandeling

De scholengordel is een sportief alternatief voor de klassieke eindejaars-schoolreizen. Het moet een middel zijn om jongeren uit heel Vlaanderen kennis te laten maken met de oorsprong van de grote Gordel. 'En als je dan toch zoveel kinderen bij elkaar hebt, dan kun je die meteen iets bijbrengen over de veiligheid tijdens het wandelen, het fietsen of het sporten in het algemeen', vindt men bij Bloso. 'Dit jaar hebben we twee verkeersarme fietsroutes van vijftientwintig en vijftig kilometer. Voor de wandelingen kan men kiezen tussen twee nieuwe wandelomlopen van ongeveer tien en vijftien kilometer. De wandelomlopen doorkruisen voor een stuk het Zoniënwood en de Warande van Tervuren', zegt sportschepen van Tervuren en gemeentelijk sportmedewerker van Overijse Mario Van Rossum. De kabouterwandeling op donderdag en vrijdag is nieuw. 'Deze tocht voor de kleuters en voor de kinderen van de eerste graad kleden we aan met leuke en uitdagende opdrachten. Ook nieuw is dat we op vrijdag een omloop van zes vlakke kilometers hebben voor rolstoelgebruikers. Voor het mountainbiken willen we, afhankelijk van het aantal inschrijvingen, op de vijftientwintig kilometer fietsomloop, een bijkomende avontuurlijke lus insassen', verduidelijken de organisatoren.

Animatie

Na de fietstocht of wandeling krijgen de jonge deelnemers de gelegenheid om zich op het animatieplein in de Warande van Tervuren verder af te matten met muurklimmen, bmx-fietsen, skaten, aerobics, streetsooccer, speleo, de stormbaan en nog veel meer. Net voor het einde van de sportieve dag kunnen ze nog even meezingen en -springen met de groep K3. Dat de centra van Overijse en Tervuren op de scholengordeldagen overspoeld wordt door duizenden bussen en vrachtwagens die de jongeren en hun fietsen vervoeren, nemen de plaatselijke sportdiensten er graag bij. De ervaring heeft de organisatoren geleerd hoe je zo'n massa wielen in goede banen leidt zonder dat het dagelijkse verkeer daar hinder van ondervindt.

Willy Fluyt

ZONDAG 25 JUNI

MERCHTEM

Omgeving Sint-Jan-de-Doperkerk van Ossel

Sint-Jansfeesten Ossel.

Vanaf 14.00

ZONDAG 25 JUNI

GRIMBERGEN

Guldendal 26

Kasteelfeesten.

Vanaf 14.00

VRIJDAG 30 JUNI

DILBEEK

Jeugdclub Roesj

Stationsstraat 275

Chill-out-night

VRIJDAG 30 JUNI

ALSEMBERG

CC De Meent 02-380.23.85

Guldensporenfeest

Dauidsfonds

20.00

ZATERDAG 1 JULI

VILVOORDE

CC Het Bolwerk

Bolwerkstraat 17

Feest voor personen met een handicap.

Vooraf inschrijven op 02-255.46.50

14.30

ZATERDAG 8 JULI

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721.28.06

Feest van de Vlaamse

Gemeenschap. Openingsconcert

Veelzijdig Tervuren

Niet dat er iets mis is met dagjesmensen, maar dagjesmensen die alleen naar Tervuren afzakken voor een bezoek aan het Afrikamuseum of het Warandepark en zijn vijvers missen veel. Een iets langer verblijf biedt de toerist de mogelijkheid om kennis te maken met het

verrassend veelzijdige Tervuren. Dat is in een notendop de redenering die de VVV Toerisme Tervuren ertoe heeft aangezet om uit te pakken met (relatief goedkope) week- en weekendarrangementen. Er is keuze uit een fietsarrangement met een of twee overnachtingen + avondmaaltijd(en) en ontbijt in een plaatselijk hotel, een wandelarrangement met een of twee overnachtingen + avondmaaltijd(en) en ontbijt en een cultureel arrangement volgens dezelfde formule. Bij het fietsarrangement bestaat de mogelijkheid om voor een democratische prijs een fiets te huren en bij alle arrangementen zorgt de VVV Toerisme voor gratis wandel- en fietsfolders en infobrochures over de talrijke bezienswaardigheden.

In Tervuren en omgeving werden in het verleden al een aantal mooie en niet te lange (4.5 km à 7.5 km) wandelingen uitgestippeld. Dit jaar zijn er daar nog vier bijgekomen. 'Langs Tervuurse cottagewoningen' (5.5 km) voert de wandelaar mee op een architecturale ontdekkingstocht langs Engels aandoende villa's die gebouwd werden op het einde van de 19e eeuw. Het 'School van Tervurenpad' (6 km) leidt langs de plekje waar de 19e eeuwse landschapsschilders bij voorkeur hun schildersezels

opstelden. De 'Oogstwandeling van Duisburg' (7.5 km) loopt door holle wegen en biedt prachtige vergezichten over het golvende Brabantse landschap. De laatste nieuwe wandeling 'Van Hertogen en Kongolezen' (5km) is een historische verkenningstocht door de Warande,

waar eeuwen geleden de hertogen van Brabant resideerden.

Wie er met de fiets op uit wil, kan onder meer kiezen uit de Waranderoute (12 km), de Zoniënwoudroute (50 km) en de Dijlelandroute (36 km). De bezoeker die liever dichterbij huis blijft heeft een ruime keuze uit tal van bezienswaardigheden. Naast het overbekende Afrikamuseum is er in Tervuren ook een Heemkundig Museum en het museum Het Schaakbord, met een interessante collectie schilderijen van de schilders van de 'School van Tervuren' (Boulogne, Montigny, Coosemans e.a.). Ook de barokke Sint Hubertuskapel die gebouwd werd in 1617 en het Hoefijzer, een deel van het verdwenen hertogelijk kasteel, gebouwd in 1749-1750 in opdracht van Karel van Lorreinen, zijn zeker een bezoek waard.

Door zijn centrale ligging tussen Brussel en Leuven is Tervuren ook de ideale uitvalsbasis om deze steden eens te bezoeken.

Voor alle inlichtingen kunt u terecht bij VVV Toerisme Tervuren, Markt 7, 1380 Tervuren, tel. 02-769 20 81 fax 02-769 20 80, e-mail Toerisme.Tervuren@village.uunet.be

van de Kraainemse fanfare 'Kunst & Vrijheid', concert door Tango Al Sur en fuif.

20.00

COLOFON

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 september tot 3 oktober 2000 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 30 juli a.s.

U kunt uw gegevens faxen naar **RandUit Agenda 02/767 57 86**. U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres: **Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren**, met de vermelding **RandUit Agenda**.

Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de Gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand.

Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand.

RandUit Agenda wordt samengesteld door **Heidi Degreef**.

EINDREDACTIE: **Geneviève Ostyn**.

De pictogrammen die de verschillende rubrieken aanduiden zijn van de hand van **Chris Vandendriessche**.

VORMGEVING: **Mega.L.Una**, Brussel

DRUK: **A. De Cuyper-Robberecht**, Zele.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Henry Coenjaarts, Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren.

RandUit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse minister van Jeugd, Cultuur, Stedelijk beleid, Huisvesting en Brusselse aangelegenheden.

RANDUIT EVEN ER TUSSENUIT

Het volgende nummer van Randkrant (nr. 7, juli) verschijnt zonder de agenda Randuit. De culturele centra sluiten tijdens de zomermaanden hun deuren zodat van daar uit weinig te melden valt, en ook veel lezers zoeken waarschijnlijk andere oorden en ander vertier op. Randuit gidst u vanaf september uiteraard opnieuw door het gevarieerde culturele gebeuren in onze regio. Verenigingen en organisaties die hun activiteiten vermeld willen zien in de agenda van september, moeten ons de nodige gegevens bezorgen uiterlijk op 30 juli a.s. Ook daarna moeten aankondigingen van activiteiten een maand voordat ze plaatsvinden in ons bezit zijn.

TENTOONSTELLING

Verbeelding die te groot is voor een schilderij

Het felle Provençaalse licht en de immense korenvelden zijn voor Alex Michels (41) klaarblijkelijk een even grote openbaring als ooit voor Vincent Van Gogh. Zijn landschappen ogen echter abstracter. De kunstenaar, die afkomstig is uit de Zwalmstreek, beklemtoont ook meer de 'veldlijnen' en de schematische structuur van de weiden en de akkers zodat zijn stijl overeenkomsten vertoont met de Amerikaanse 'minimalisten'. Michels zoekt zijn inspiratie niet altijd in andere landen. In de buurt van zijn woning in Strijpen houden vijvertjes, bruggen en boomgaarden, die zijn aandacht gaande. Zowel de klare lijnvoering als de breed uitgezette borstelstreken onderstrepen zijn verbondenheid met de natuur. Hij brengt aldus een eerbetoon aan het aardse zonder te vervallen in goedkope heimatromantiek. Heel wat schilderijen barsten barsten als het ware uit hun voegen want Michels gaat een gevecht aan met hun lijst. De muurschildering

FOTO: DE ART

in de vernieuwde zithoek van het Cultureel Centrum Strombeek laat zien hoe groots en monumentaal hij zijn verbeelding gestalte wil geven.

Grimbergen, CC Strombeek:
nog tot 8 juni. Info: 02/263 03 43

FOLK

Eeuwenoud en eigentijds

Wouter Vandenabeele, Tom Theunis, Ludo Van Dean en Wim Claeys vormen samen het kwartet Ambrozijn. Het viertal snuffelt zowel in het Keltische als in het Vlaamse repertoire en

Marjan Debaene

brengt eeuwenoude deuntjes en melodieën opnieuw tot leven. Ze kruiden hun nummers ook met pop en rock en bedenken nieuwe teksten. Ambrozijn treedt in Tervuren op ter gelegenheid van het feest van de Vlaamse Gemeenschap.

Het kwartet deelt daar het podium met de 22-jarige zangeres Marjan Debaene uit Ieper die zelf haar liedjesteksten schrijft. Marjan Debaene maakt al twee langspelers met daarop een aantal opmerkelijke poëtische songs. 'Growing Pains', haar eerste CD, handelt over de groeipijnen van een bakvis. Op haar tweede CD 'Humanoid' zingt ze over de grillen van de mensen en de onnadenkendheid waarmee hij door het leven stapt. De zangeres is overigens al meer dan tien jaar bedrijvig in het vak. Ze speelt klassieke gitaar in de trant van Narcisco Yepes en volgde ook pianoles en percussie.

Tervuren, 30/6 en 1/7,
Marktplein, 20.00 uur,
inf: CC Papeblok, tel. 02/768 03 00

TENTOONSTELLING

Sierlijk krijgsmateriaal uit Japan

Zeven eeuwen lang stonden de samoerai in het land van de rijzende zon in hoog aanzien. De krijgsmateriaal van deze militaire kaste was efficiënt en angstaanjagend. Dat blijkt uit de 160 representatieve stukken die tijdelijk worden tentoongesteld in de Japanse Toren in Laken. De harnassen beston-

den, net als in onze contreien, uit zes met elkaar verbonden onderdelen.

Toch waren deze professionele Aziatische vechtersbazen veel beweeglijker dan de Middeleeuwse Europese ridders omdat hun pakken werden gemaakt volgens een vernuftige vlechtwerkconstructie. Het zwaard was het belangrijkste en meest prestigieuze wapen van de samoerai, daarom werd het doorgaans ook versierd door gespecialiseerde ambachtslui en juweliers. Op oude prenten worden samoerai vaak afgebeeld met gevleugelde helmen en huiveringwekkende maskers. Minder bekend is dat deze krijgers leefden volgens strenge morele regels. Ze moesten zichzelf verloochenen, hun meester trouw en gehoorzaamheid beloven en ze mochten niet bevreesd zijn voor de dood. Uit officiële documenten blijkt dat ze eigenlijk nooit onnodig hun wapens mochten gebruiken. Toch werden ze vaak gedwongen om hun tegenstanders te doden als hun meester dat uit strategische overwegingen besliste. De zorgvuldig samengestelde expositie in Laken belicht de samoerai tijdens de Edoperiode (1603-1868). Indrukwekkend zijn de stootplaten, de beenbeschermers en de sierlijke helmen die ooit werden gedragen in bloedige slachtpartijen.

'De Weg van de Krijger',
Japanse Toren, Van Praetlaan 44,
Laken vlakbij Grimbergen.
Van dinsdag tot zondag van 10 tot 16u45 gedurende de hele zomer.
Info: 02/741 72 14.
Ludo Dosogne

Liever een vacature dan een vreemd klinkende naam

FOTO: PASCAL VIGNERON

'Bedrijven in de rand hebben veel te weinig kandidaten om hun vacatures in te vullen, terwijl er onder de talloze migranten in de hoofdstad massaal werkloosheid heerst. Als de bedrijven meer migranten zouden aanwerven wordt iedereen daar beter van', zegt Marc Descheemaeker, directeur van het schoonmaakbedrijf ISS-Abilis in Vilvoorde. Zijn bedrijf heeft 9.500 mensen in dienst, waarvan 4.000 migranten. Sinds half mei is Marc Descheemaeker een van de nieuwe ondervoorzitters van het Vlaams Economisch Verbond (VEV), een ideaal platform om zijn visie ook buiten de eigen bedrijfsmuren in-gang te doen vinden.

Het begon drie jaar geleden met de passie van Marc Descheemaeker voor voetbal. 'Op tv zag ik toevallig de Brusselse voetbalclub Atlas aan het werk', vertelt hij. 'Elke voetbalploeg in Vlaanderen heeft minstens één sponsor, al was het maar de 'bollenwinkel' om de hoek. Niet zo bij deze jongens. Hun truitjes droegen geen sponsorlogo omdat het merendeel van de spelers geen Belg is. Dat was voor mij de aanleiding om Atlas te gaan sponsoren én in het personeelsbeleid binnen ISS-Abilis ook daadwerkelijk te zorgen voor een grotere diversiteit.'

Jobs zorgen voor integratie

'Bedrijven hebben een sociale verantwoordelijkheid in de maatschappij', vindt Marc Descheemaeker. 'Als onderneming kun je niet pleiten voor lagere lasten als je niet tegelijk oplossingen aanreikt voor maatschappelijke problemen. Migrant jobs bezorgen is één van de manieren om integratie te bevorderen en sociale uitsluiting tegen te gaan. Dat wil ik niet alleen binnen ISS-Abilis waarmaken, ook andere Vlaamse bedrijfsleiders zouden zich achter die visie moeten scharen.' Marc Descheemaeker heeft er goede hoop op dat heel wat andere bedrijven dezelfde weg zullen inslaan. Die positieve actie vanuit het bedrijfsleven lijkt hem noodzakelijk. 'Vlaanderen blinkt uit in arbeidzinnigheid en werklust, maar scoort niet goed op het vlak van creativiteit en van tolerantie, zoals blijkt uit de Eurobarometerdata. Aan de creativiteit wordt intussen hard gewerkt, maar tolerantie is nog een braakliggend terrein', constateert hij.

Bevooroordeeld

Discrimineren Vlaamse bedrijven migranten? Een vergelijking van de werkloosheid onder Belgen en migranten wijst

alleszins op zeer grote verschillen. Amper 4,6% van de Belgische mannen is werkloos, tegenover 24,2% van de in ons land wonende Algerijnen, 30,8 procent van de Marokkanen en 33,3 procent van de Turken. Een belangrijke verklaring hiervoor is de grote kloof in de opleiding. Migrantenkinderen komen veel vaker dan Belgische jongeren in het beroeps- of technisch onderwijs terecht. Toch wringt niet alleen daar het schoentje, want naast laaggeschoolde allochtonen komen ook de hoogopgeleide migranten moeilijk aan de bak.

Verschillende studies tonen aan dat op het vlak van de aanwerving een en ander grondig scheef zit. Uit onderzoek van de VDAB blijkt bijvoorbeeld dat bedrijfsleiders vreemd klinkende namen vaak niet eens aanklikken als ze de KISS-computers uitvlooien naar interessante kandidaten. Belgisch-Nederlandse namen worden in 38,9% van de gevallen aangeklikt, Zuid-Europese namen in 31,6% van de gevallen, Maghrebijns-Turkse namen in 22,9% van de gevallen. Angst voor een lagere productiviteit is volgens het recente doctoraal proefschrift van Bart Van den Cruyce van de KU Leuven dé reden waarom in Vlaanderen minder allochtonen worden aangeworven. Het gaat dus niet om een zuivere vorm van racisme; Bedrijfsleiders zijn bevooroordeeld en gaan er van uit dat allochtonen gewoon minder hard werken dan hun autochtone collega's. Als personeelsverantwoordelijken de naam niet langer als selectiecriteria hanteren en als er werk wordt gemaakt van een betere beeldvorming rond allochtonen in de media, zou het probleem, volgens de academicus, al voor een deel kunnen worden opgelost.

Les immigrants sur le marché belge du travail

'Les entreprises de la périphérie ont beaucoup trop peu de candidats pour répondre à leurs offres d'emplois vacants, alors que les immigrants de la capitale sont massivement frappés par le chômage. Si les entreprises recrutaient davantage d'immigrants, tout le monde ne s'en porterait que mieux', déclare Marc Descheemaeker, directeur d'une entreprise de nettoyage à Vilvoorde et l'un des nouveaux présidents du Vlaams Economisch Verbond. Différentes études montrent en effet qu'outre le déficit de formation dû au fait que les jeunes immigrants aboutissent plus souvent dans l'enseignement professionnel, beaucoup de problèmes se posent au niveau du recrutement. Nombre de directeurs d'entreprise nourrissent des préjugés à l'égard des allochtones. Selon un expert, le problème pourrait être partiellement résolu en donnant une meilleure image des immigrants dans les médias. 'Offrir un emploi aux immigrants constitue donc une manière de lutter contre l'exclusion sociale', déclare Descheemaeker, qui non content d'appliquer ce principe dans sa propre entreprise, souhaite également rallier d'autres dirigeants d'entreprises à sa cause.

Turkse koffie

'Uiteraard hebben wij het als schoonmaakbedrijf relatief gemakkelijk om laaggeschoolden aan het werk te zetten', zegt Marc Descheemaeker, 'maar ook wij krijgen soms af te rekenen met tegenkanting. Vaak is het de onbekendheid met de andere culturen die voor al die problemen zorgt. Zo had een kleine KMO aanvankelijk de grootste bezwaren tegen de komst van Turkse vrouwen voor de schoonmaak. Ze kregen uiteindelijk toch een kans. Drie maanden later mochten die vrouwen niet eens meer weg. Ze hadden zichzelf onder meer onmisbaar gemaakt door elke dag heerlijke Turkse koffie te zetten. Voordien was de smakeloze, fletse koffie voor iedereen in het bedrijf een bron van ergernis.' 'Bij ISS-Abilis speelt de nationaliteit geen enkele rol, noch bij de aanwerving, noch voor de verdere doorstroming', zegt Marc Descheemaeker.

'We werven gewoon de beste aan en iedereen krijgt evenveel kansen. Dit creëert een hoge toegevoegde waarde. Het diversiteitsbeleid geldt niet alleen voor laaggeschoolde mensen, maar wordt doorgetrokken op alle niveaus. Uiteraard heeft dat zo zijn gevolgen voor de bedrijfscultuur. Wij reageren op dezelfde manier op racisme als op seksueel misbruik. Wie erop wordt betrapt, vliegt onmiddellijk aan de deur.'

Knokken voor een baan

Boekhoudster Sabah Amraoui, ploegleidster Senem Kandemir en admi-

nistratief bediende Myriam Akkaoui zijn drie van de 400 allochtone medewerkers van ISS-Abilis. Zij bevestigen met klem dat er géén spoor van racisme is binnen de muren van dit schoonmaakbedrijf en dat iedereen hier evenveel kansen krijgt.

Senem Kandemir is van Turkse afkomst, zij werkt al 24 jaar voor ISS-Abilis en wist zich daar tot ploegleidster op te werken. Ze leidt een team van 45 mensen. Tussen de inzet van migranten en Belgen ziet zij geen verschil, of toch? 'Iedereen krijgt op de werf een opleiding, iedereen pakt het werk dus op dezelfde manier aan', zegt ze. 'Migranten werken héél goed. Ze hebben trouwens ook geen andere keuze. Een baan vinden ligt immers niet voor de hand. Als je werk hebt, doe je er als migrant alles aan om dat te houden. Het werk is zó zwaar - wij doen ongeveer 500 m' per uur in een open ruimte - dat het nogal wat Belgen afschrikt. In de hele schoonmaaksector is de druk zéér hoog.' Volgens Senem Kandemir kunnen niet alleen laaggeschoolde migranten maar mondjesmaat aan de slag. Zelfs met een diploma blijft het voor migranten knokken om een baan te krijgen. Senem Kandemir: 'Ik ken een jonge Marokkaan met een gewild diploma. Omdat hij maar geen werk vond,

heeft hij uiteindelijk de Belgische nationaliteit aangenomen. Dat heeft aan het probleem helaas niets veranderd. Zo iets is toch kwetsend voor de hele migrantengemeenschap.'

Onder het uiterlijk kijken

'Je bent niet zoals de anderen', zeggen de mensen mij soms omdat ik er zo Westers uitzie', vertelt boekhoudster Sabah Amraoui die van Marokkaanse afkomst is. 'Dat vind ik verschrikkelijk en het is bovendien pure nonsens. Zoals veel Marokkaanse jongeren voel ik mij Belg zoals de andere Belgen, maar mijn afkomst blijft Marokkaans. De grote meerderheid van de Marokkaanse jongeren denkt er op dezelfde manier over. Veel Belgen kennen de jonge generatie Marokkanen niet. Ze gaan veel te veel op het uiterlijk af. De eerste indruk telt, niet wat er onder dat uiterlijk schuilt. De Belgen kennen

alleen die heel kleine minderheid van Marokkanen die zich ophouden aan de rand van de samenleving, de bendes die amok maken in de stad. Voor die bendes zijn wij even bang als de Belgen. Wij trekken ook weg uit die gevaarlijke buurten in Schaarbeek, Molenbeek, Anderlecht en Vorst en gaan op zoek naar de betere buurten in Jette en Koekelberg.' Sabah Amraoui is ervan overtuigd dat het hebben van een job enorm bevorderlijk is voor de integratie. Om werk te vinden is talentkennis heel belangrijk en daarom begrijpt ze niet waarom het taalonderwijs in de Franstalige scholen in Brussel zo ondermaats is.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELADRE

'Een baan vinden ligt niet voor de hand en als je werk hebt doe je er als migrant alles aan om dat te houden'

'In het latere leven betekent dat voor ons een dubbele handicap. Daarom sturen we onze kinderen steeds vaker naar Vlaamse scholen. De Arabische en de Nederlandse klanken liggen soms vrij dicht bij elkaar. Het Nederlandse basisonderwijs is ook erg geschikt om Engels en andere talen te leren. Administratief bediende Myriam Akkaoui vertelt dat ze geen moeite heeft gehad om werk te vinden. Ik ben in Halle naar school geweest en was de enige Marokkaanse in de klas. Dat ik Marokkaanse was viel zelfs niet op want wij waren altijd Westers gekleed. Omdat sociaal werk me interesseert heb ik heb ik in Brussel voor sociaal assistente gestudeerd. Sociaal recht interesseert mij. Ik heb bij ISS-Abilis stage gelopen en ben hier na mijn studies aangeworven.' Of er dan helemaal geen problemen zijn, dringen we aan? 'Jawel', geeft Myriam lachend toe, 'ik doe er anderhalf uur over om met het openbaar vervoer van Halle in Vilvoorde te raken en ook de verbinding met Brussel is problematisch.' Hoeveel Vlaamse pendelaars hebben we dat nog horen zeggen?

Marleen Teugels

In het volgende nummer: De Vlaamse regering wil werk maken van migrantenwerk

2000 ton zand voor 450 jaar kanaalgeschiedenis

De Nederlandse firma Inaxi, gespecialiseerd in het maken van zandsculpturen, transporteerde 2000 ton zand naar Humbeek om er de geschiedenis uit te beelden van 450 jaar Zeekanaal. Dit visuele spektakelstuk met zandsculpturen van ruim tien meter hoog, is van 1 juni tot 3 juli a.s. te bezichtigen.

Het kunstwerk wordt opgebouwd aan de Westvaardijk in Humbeek, tussen de kanaalbrug en het Gravenkasteel tegen een groene achtergrond. De zandsculptuur is de allereerste die nu eens niet aan de kust, maar in het binnenland wordt opgebouwd. Volgens gangmaker André Lombaerts, genoegzaam bekend als André Van Laer, zijn de zandsculpturen een visueel spektakelstuk. 'Het is een educatieve vorm van kunst die tal van mensen zal aanspreken. Kinderen, maar ook volwassenen, leren zo op een speelse manier iets over de geschiedenis van het kanaal. De eerste spadesteek in 1650, de O.L. Vrouwetoren van Antwerpen, het stadhuis van Brussel, de Sint-Romboutstoren van Mechelen, het Sas van Humbeek, de trekschuiten en het sluizensysteem zijn de belangrijkste onderwerpen die aan bod komen.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Miljoenenproject

'Mechelen ligt weliswaar niet aan het kanaal, maar toch gaf die stad indirect de aanzet tot het graven van het zee-kanaal', vertelt André Van Laer. 'Mechelen lief immers een tol op de scheepvaart op de Zenne en de handelaars en de gilden wilden aan die tol ontsnappen. Bovendien drongen ze aan op een regelmatige scheepvaart met grotere schepen. De Zenne was daar niet geschikt voor en dus moest er een kanaal worden gegraven. Het was Maria van Bourgondië die daar de toestemming voor gaf. Humbeek ligt halfweg het traject van Brussel naar Antwerpen. Hoewel het kanaal Humbeek Sas doormidden sneed, bleef de wijk één leefgemeenschap vormen. Veel mensen herinneren zich nog levendig de overzetboten, de verwoesting van de klapbrug bij het begin van de Eerste Wereldoorlog, de aanleg van een pontonbrug tijdens de oorlog en daarna de bouw van een nieuwe brug. Ter gelegenheid van de viering van 450 jaar kanaal Brussel-Schelde komt de geschiedenis opnieuw tot leven in metershoge zandsculpturen. Voorwaar een miljoenenproject, geeft André Van Laer toe, dat slechts gerealiseerd kan worden dank zij de financiële steun van het gemeentebestuur van Grimbergen en de nv Zeekanaal.'

Canal history in sand sculptures

A Dutch firm has transported 2000 tonnes of sand to Humbeek for use in depicting the 450-year history of the Zeekanaal, the canal which connects Brussels with the Schelde River. This visual spectacle, with sand sculptures which will rise a good ten meters high, can be admired from 1 to 3 June. The weekend of 16 June is also the official memorial weekend for the 450th anniversary of the canal, and will serve as the kick-off for a whole range of festivities.

Reus Charel

Het weekend van 16 juni is het officieel herdenkingsweekend '450 jaar kanaal'. In Willebroek wordt dan een monument onthuld en een fotoboek voorgesteld. Het is de aanzet tot een hele reeks festiviteiten, zoals de triatlon op 18 juni in Kapelle-op-den-Bos, de kanaaltocht van Grimbergen naar Willebroek op 2 juli, de inwijding van fietsroutes in de omgeving van het zeekanaal en later in het jaar de aquarellententoonstelling over het zeekanaal in Vilvoorde. Het slotweekend van de tentoonstelling zandsculptuur valt samen met de jaarlijkse Kanaalfeesten en de jaarmarkt in Humbeek-Sas van 1 tot 3 juli. Dat weekend wordt opnieuw een publiekstrekker van formaat met veel animatie op en rond het kanaal in Humbeek. Reus 'Charel van den overzet' is dan onder meer present omdat hij tussen de Eerste en de Tweede Wereldoorlog zorgde voor de overzet. André Van Laer hoopt dat er ook een delegatie uit het Nederlandse Zierikzee per boot en met een folkloriegroep naar Humbeek zal komen, want die gemeente was 450 jaar geleden eveneens met een delegatie aanwezig bij de inwijding van het kanaal.

Gerard Hautekeur

Meer informatie: André Lombaerts, Kerkstraat 232, 1851 Humbeek, tel. 02/269 17 08, niet op maandag; of bij J.P. Gillis, Warandestraat 2, 1851 Humbeek, tel. 0477/678 665. Voor de zandsculpturen van Inaxi kunt u terecht op het Internet op www.inaxi.nl.

Kortingsbon van 50 frank

Wie deze kortingsbon uit Randkrant voorlegt, krijgt 50 frank korting op het bezoek aan de Zandsculptuur.

De bezoeker betaalt dan 100 frank in plaats van 150 frank.

Deze korting kan niet worden gecombineerd met andere kortingen, zoals de prijsvermindering bij groepsbezoeken.

Zeekanaal een attractie rijker met afwisselend fietsen en varen

Toerisme Vlaams-Brabant heeft enkele prachtige fietsroutes uitgestippeld. De tracés dragen welluidende namen zoals de Kastelenroute, Zuunbeekroute, Valleitjesroute, Rijstroute, Markroute, Dijlelandroute of Zoniënwoudroute. Het zijn rustige en verkeersveilige wegen met hier en daar een verharde veldweg. De trajecten zijn bewegwijzerd en staan beschreven in een handige folder met kaart. Ter gelegenheid van 450 jaar Zeekanaal werd de gloednieuwe formule varen/fietsen uitgedokterd.

De fietsroutes van de provincie Vlaams-Brabant leiden ons door weidse landschappen met boomgaarden, akkers, bossen, parken en pittoreske dorpen. In het westen rijden we door het zacht glooiende Pajottenland dat Pieter Breugel inspireerde. In het zuidoosten door het dieper ingesneden leem-plateau van Zenne en Dijle; het land van het Hallerbos, het Zoniënwoud, het Meerdaalwoud en Heverleebos. In het oosten vinden we de versteende zandbanken van Haspengouw en het Hageland. Het is het land van de uitgestrekte

Specifieke natuur

Dit jaar bestaat het Zeekanaal 450 jaar. Toerisme Vlaams-Brabant, Kanaaltochten Brabant en de NV Zeekanaal hebben deze viering aangegrepen om een nieuw varen/fietsen initiatief voor te stellen. Algemeen wordt gesteld dat het verdwijnen van vervuilende industrieën langs de waterwegen, de verbetering van de waterkwaliteit en het revaloriseren van waardevolle 'natte' natuurgebieden een bijzondere aantrekkingskracht uitoefenen op toeristen, recreanten en natuurliefhebbers. De NV Zeekanaal heeft ingespeeld op deze trend. Zij heeft de jaagpaden langs het kanaal hersteld of opnieuw aangelegd en dat heeft een toenemend aantal fietsers en wandelaars gelokt die deze veilige paden opzoeken voor hun milieuvriendelijk toerisme. Eerder al tekende de provincie samen met de acht kanaalgemeenten de Kanaalroute uit. Die is 39 km lang en laat de diverse aspecten van het Zeekanaal zien. Zo toont Vilvoorde ons zijn industrieel

Het herstel en de heraanleg van de jaagpaden langs het kanaal heeft een toenemend aantal fietsers en wandelaars gelokt

verleden en het domein Drie-Fonteynen. Grimbergen en Zemst trekken voluit hun recreatieve, toeristische troeven. Burgemeester Olbrechts van Grimbergen denkt daarbij luidop aan het inzetten van een paardentram. De nieuwe aanlegplaats in Zemst ontsluit het Kolintebos nabij het omstreden Bos van AA. Fietsen langs en varen op de kanalen bete-

kent ook genieten van de specifieke natuur aan de waterkant, wat ongetwijfeld zal bijdragen tot een grotere bewustwording van de kwetsbaarheid van deze biotoop en de noodzakelijke zorg voor het behoud ervan.

Gratis folder

Kanaaltochten Brabant heeft een folder klaar over het toeristisch-recreatief gebruik van het Zeekanaal. Hij vermeldt de opstapplaatsen, de bezienswaardigheden langs het kanaal en de mogelijke boot/fietscombinaties. Een boot/fietscombinatie (boottocht van een halve dag + huur fiets) kost 650 frank. In de huidige opstartfase kunnen alleen groepen van deze mogelijkheid gebruik maken. Ze kunnen daarbij inschrijven voor beperkte deeltrajecten, waarbij zij hun vertrek- en aankomstplaatsen vrij bepalen. Voor inlichtingen neemt u contact op met Kanaaltochten Brabant.

Tel. 02/203 14 59, fax: 02/203 07 09, www.scaldisnet.be, E-mail: ktb@scaldisnet.be

Flor Stein

Over de andere fietsroutes vindt u alle informatie in de folder 'Wandelen en Fietsen in de Provincie Vlaams-Brabant'.

Deze folder kunt u gratis aanvragen bij Toerisme Vlaams-Brabant, Diestsesteenweg 52, 3010 Leuven. Tel. 016/26 76 20, fax: 016/26 76 76. www.vl-brabant.be, E-mail: toerisme@vl-brabant.be

FOTO: FLOS STEIN

graan- en bietenakkers, boomgaarden, Gallo-Romeinse tumuli en feodale motten. In Haspengouw ligt de Landense Fietsroute, Bietenroute, Twee Getenroute en Boomgaardroute. In het Hageland is de Hagelandse Heuvelroute uitgezet en tussen Aarschot en Leuven slingert zich de Winge- en Demeroute. In het noorden is het landschap vlak. Deze streek heeft drie fietsroutes. De Molenbeekroute leidt ons langs Steenhuffel, Londerzeel en Rossem. De Land-van-Asseroute slingert doorheen Asse en de heuvels aan de rand van het Pajottenland. Er lopen ook enkele Lange Afstandsroutes door Vlaams-Brabant. De lusvormige Vlaanderen Fietsroute is 750 km lang en loopt door het Zuiden van de provincie. Tussen Leuven en het Zoniënwoud loopt de Stedenroute die in het noorden Mechelen en Antwerpen aandoet. De Kempenroute tenslotte loopt door het Hageland.

RUSTEN IN DE RAND

Van aan zijn graf kan ik tussen bomen en ander groen het raam zien waardoor Johan ooit opkeek van zijn werk. Dat hij daar of ergens anders niet meer naar zijn geestige woorden en rake zinnen zit te zoeken, spijt me. Dat hij daar of ergens anders niet meer thuis is, verdriet me. Maar dat hij in zijn vroegere uitzicht begraven ligt, troost me.

Het geeft innigheid aan zijn laatste rustplaats, en een continuïteit die haaks staat op de onderbreking die de dood van iemand van 62 verdomme is.

Ik ben een kerkhofbezoeker. Het is behalve op Allerheiligen en -zielen aangenaam rondwandelen tussen rijen van graven en cipressen. Ik spel dan de namen van de doden, bereken hoe oud ze werden of hoe jong ze moesten sterven en zoek uit hoe hun familie in elkaar zat, kortom, bekijk de graven even aandachtig als ik doodsberichten in de krant lees. Mijn berekeningen maken me niet wijzer inzake de wisselvalligheid van leven en dood, maar toch blijf ik verwachten dat ze dat ooit zullen doen.

Het graf van een vriend of familielid bezoek ik natuurlijk anders, ten teken van rouw, in herinnering aan de dingen die voorbijgingen of uit trouw. Het graf van Johan bezoek ik deze maanden bovendien om te wennen aan die postume verblijfplaats, die verdwijnplaats, en zo beter te wennen aan zijn afwezigheid.

Zijn stoffelijk overschot kwam terecht tussen dat van ene Hilaire V. en ene Vic C. en tegenover een graf waarop een groot gesloten boek in blauwe steen prijkt. Dat boek (met namen erop en geen tekst erin) zou Johan hebben geïntrigeerd. Dat in zijn grafrij ene meneer Van Schamelhout naast ene mevrouw Soethoudt kwam te liggen, zou hem hebben geamuseerd. Die me-

Hij was in leven en werk een zwerver, maar toch was Johan Anthierens ook ergens thuis: in de rand, Ninoofse kant, Dilbeek. In een van de huizen die hij daar heeft bewoond, stond zijn schrijftafel aan een groot dakraam. Daardoor had hij behalve op een hemelse verte uitzicht op een aardse nabijheid, het plaatselijke kerkhof, dat als het ware aan zijn voeten lag. Op dat kerkhof ligt de schrijver-journalist nu begraven, binnen het gezichtsveld van wie nu door het dakraam kijkt.

FOTO: BETA DANIELIS

vrouw werd 61, een andere buurvrouw 44, een buurman Jacques was zoals Johan van 1937. Dat alles registreren leidt me af, brengt mee dat ik niet alleen naar die ene naam staar die te concreet en onthutsend tussen de namen van vele onbekenden staat.

In de kwarteeuw die ik in de rand woon, heb ik er voor het eerst een vriend mee begraven, ligt daar nu ergens een graf waar ik al eens langs zal gaan. Daaraan is een immigrant (of hij nu al verhuist naar de rand of naar een ander land) ook gemakkelijk herkenbaar: dat er in zijn nieuwe streek (afstandelijk bekeken) of in zijn nabijheid (gevoelsmatiger gezegd) eerst geen vrienden of familieleden op de plaatselijke kerkhoven liggen en dat daarin dan geleidelijk aan verandering komt, tot ook die vreemdheid overgaat.

Mijn naaste familie en de eerste doden in mijn leven liggen begraven op

het kerkhof van mijn Brabantse geboortestadje, mijn voorouders liggen met z'n allen rond de kerk van een Limburgs dorp. Vrienden en bekenden liggen verspreid begraven, in Meensel-Kiezegem, Olsene of elders, en voortaan ook in Dilbeek.

Ook in de rand, Leuvense kant, op de begraafplaats van Wezembeek, ligt al wel een

familielid, oom Piet, met wie mijn vader Paul als kind een duo vormde zoals Petrus dat op de heiligenkalender met Paulus doet. Tot ik erover begon na te denken dat de kerkhoven in de rand me nog vreemd zijn, had ik eerlijk gezegd het graf van oom Piet nog nooit bezocht, niet eens gezocht. Dat heb ik inmiddels goedge maakt. Ik wandelde op het kerkhof van Wezembeek tussen de rijen van graven en cipressen tot ik op de grafsteen van Piet Raskin, 1912 - 1988, stootte. Die oom was overigens de ideale randbewoner: een Vlaming die even principieel Nederlandstalig was in en om Brussel als perfect tweemaalig in het leven.

'Ik weet niet waar ik sterven zal,' dichte Multatuli. Ik weet niet waar ik begraven word, denk ik soms, al heb ik mijn kinderen op het hart gedrukt dat ik liever in de grond verga dan tot as weerkeer. In mijn woonplaats Overijse weet ik het oude kerkhof niet liggen en wandelde ik één keer rond op het nieuwe dat vredig golft over een afgelegen terrein. Ik voelde er mij niet thuis tussen de mij onbekende doden en moet er niet aan denken dat ik er ooit tussen wie weet wie terecht kan komen.

Maar om het even wie er met mij in een grafrij zal liggen, als er maar al eens een vriend of familielid langskomt. 'Ik zal het horen,' besloot ook Multatuli.

Brigitte Raskin

Jongeren meer kansen geven om kennis te maken met wat nieuw is

FOTO: DATHICK DE SCHILLAERT

Vlaams minister Bert Anciaux, onder meer bevoegd voor Cultuur, Jeugd en Brusselse Aangelegenheden, was niet te beroerd om op een zonnige zondagochtend in april naar Hoeilaart af te zakken. Op verzoek van het plaatselijk Rodenbachfonds en voor een talrijk opgekomen (jeugd) publiek schetste hij daar de krachtlijnen van zijn jeugdbeleidsplan dat tegen begin volgend jaar op tafel moet liggen.

Minister Anciaux laat er geen twijfel over bestaan dat hij de jongeren intens wil betrekken bij het uittekenen van zijn plan. In zijn jeugd beleid komt ruimte voor experimenten en worden er projectsubsidies ingevoerd via een jeugd cultuurfonds. Op die manier kan de instroom naar het culturele gebeuren vlotter verlopen.

Tegelijk dient een positief en emanciperend jeugd beleid ook oog te hebben voor 'maatschappelijk niet gewaardeerd jeugdgedrag' en is het onderscheid tussen georganiseerde en niet-georga-

niseerde jongeren een vals onderscheid. Hij verduidelijkt dit met een voorbeeld; 'Als een jongere op woensdagvoormiddag braaf op de schoolbanken zit is hij georganiseerd. Maar als diezelfde jongere daarna in een duister steegje een graffiti achterlaat of gewoon rondhangt in een winkelcentrum dan is hij niet-georganiseerd. Wanneer hij diezelfde dag met een aantal leiders de zaterdagactiviteit van de plaatselijke jeugdbeweging voorbereidt, is hij weer wel georganiseerd.' Hij vindt het daarom beter om in het kader van het beleid te spreken in termen van maatschappelijk gewaardeerd jeugdgedrag

en maatschappelijk niet-gewaardeerd jeugdgedrag. In een juiste aanpak van maatschappelijk niet-gewaardeerd jeugdgedrag schuilen heel wat mogelijkheden, zoals de ontmoeting van verschillende generaties en het opkrikken van het eigenwaarde-gevoel van de jongeren. Met zijn jeugd beleidsplan wil de minister de cultuurbeleving bij 'cultuurarme' doelgroepen sterk stimuleren. Vooral voor mensen in achtergestelde wijken zullen er extra inspanningen worden geleverd.

Persoonlijke ontplooiing

Dat cultuur het bindmiddel bij uitstek is tussen mensen staat voor minister Anciaux als een paal boven water. Cultuur maakt je als individu rijker, benadrukt hij. Wie op de hoogte is van alternatieve ideeën, waarden, opvattingen, smaken en stijlen is in staat reële keuzes te maken in het leven. Persoonlijke ontplooiing vergroot het vermogen om zelfstandig te kiezen en maatschappelijke en cultureel te participeren. Door mensen in contact te brengen met wat vreemd is, bevordert je bovendien de verdraagzaamheid. Via een goed uitgebouwd cultuurbe-

leid moeten jongeren de kans krijgen om kennis te maken met alles wat nieuw is en verrassend. De minister wil daartoe alle culturele centra inschakelen. De bevolking zelf moet zich kunnen uitspreken over haar specifieke wensen inzake cultuurbeleid, benadrukt hij. Dat beleid wordt nu nog teveel over de hoofden van de mensen heen uitgestippeld door deskundigen in cultuurraden. Minister Anciaux vindt dat de huidige cultuurraden onvoldoende inspelen op het verwachtingspatroon van het publiek. Al te vaak zijn de cultuurraden een afspiegeling van de samenstelling van een gemeenteraad. Ze hebben onvoldoende aandacht voor wat een minderheid wil en zijn er vooral op uit bestaande machtsposities te consolideren.

Brussel is de wereld

Brussel is in de ogen van minister Anciaux de enige grootstad van Vlaanderen waar de hele wereld vertegenwoordigd is. In het bruisende internationaal gekleurde culturele leven van de hoofdstad spelen de Vlamingen

Door mensen in contact te brengen met wat vreemd is, bevordert je de verdraagzaamheid

een toonaangevende rol. Anciaux zou graag hebben dat vooral de jongeren zich zouden laven aan de culturele rijkdom die in Brussel voor het grijpen ligt, maar tegelijk vindt hij dat heel Vlaanderen de kansen moet grijpen om in Brussel tot een grotere internationale uitwisseling te komen. Een goed nabuurschap tussen Brussel en de bewoners van de Vlaamse rand vindt hij van essentieel belang. Daarom moeten er bruggen geslagen worden naar de Franstaligen in Brussel om te komen tot samenwerking op basis van gelijkheid en met respect voor ieders eigenheid.

Flor Stein

RESTAURANDT

FOTO'S: PASCAL WIGNERON

Aanschuiven voor spaghetti

Het café ligt redelijk verstoppt, maar iedereen weet de weg erheen, want je zou er de beste spaghetti van het Brusselse kunnen krijgen. Een uitgesproken succesverhaal

'In de Patattezak' heet het café officieel, naar de jute waarmee de muren zijn bedekt en die verwijst naar aardappelzakken. Maar iedereen kent het als 'Pee Klak', om de eenvoudige reden dat dit de bijnaam is van de baas, Jean-Pierre Bate, die uit het Gentse afkomstig is. Hij werd al zo genoemd toen hij nog 'De Boereschuur' in Laken uitbaatte: 'de man met de pet' in goed Brussels. Hij was nog geen dertig toen hij vervolgens in 1978 dit oude café in Strombeek-Bever overnam. 'De Volle Pot' heette het, maar hij verkoos een eigen naam. Het lag in een vergeten straat waar maar weinig mensen passeerden. Om zijn café te lanceren organiseerde hij 'spektakels' zoals playbackshows en dergelijke. Na vijf jaar stopte hij hiermee want de zaak draaide en draait vandaag nog. Kennelijk beantwoorden sfeer en kaart precies aan wat men hier nodig had.

Alle leeftijden

'Pee Klak' mag dan wel in een verborgen straat liggen, het ligt ook in de nabijheid van bijvoorbeeld Kinepolis en de Heizel. Aanvankelijk waren het vooral de jongeren die vielen voor de uitstekende spaghetti en de jazzmuziek in deze bruine kroeg. Maar al

gauw kwamen er ook ouderen en het is nu een adres voor alle leeftijden. 'In het weekend staan ze hier buiten te wachten op een plaats,' vertelt Klaartje Bate, de zuster van de baas. 'Dan staat iemand aan de deur die de mensen tegenhoudt.' Klaartje werkt al achttien jaar in het café en draagt duidelijk bij aan de ambiance, te oordelen naar de foto's aan de muur. De vrouw van Jean-Pierre neemt het soms over en zo wisselen ze elkaar af. Sinds een zestal jaren werkt ook een zoon in het bedrijf.

Sfeer en kaart beantwoorden precies aan wat men hier nodig had

In de aanlooptijd werden ook gegrilde scampi's geserveerd, maar nu is de kaart van 'Pee Klak' beperkt tot drie soorten spaghetti. Daarvoor komt iedereen tenslotte. En het is inderdaad heerlijke spaghetti, waarvan sommigen zelfs 'maxi-porties' weten te verstouwen. Je kunt er behoorlijk goede wijnen bij krijgen - al vermeldt de kaart ze zonder veel omhaal als 'Côtes du Rhône' of 'Corbières' zonder meer - en natuurlijk is er ook het overige drankaanbod van een goed café, inclusief geuze en kriek. Men kan ook spaghettischotels afhalen en sommige mensen nemen alleen de saus mee. Die kan ingevroren worden, want alle ingrediënten zijn vers.

Bekende Vlamingen

Toen Jean-Pierre Bate hier startte, hield het café op bij de trap, want

boven woonden nog andere mensen. Die vertrokken na twee jaar en het café is nu uitgebreid naar achter en naar boven, waar ook nog vele gezellige ruimtes zijn die vooral bij jongeren in de smaak vallen. Maar voor het authentiekste deel moet je voorin zijn. De banken, de spiegels en twee derde van de toog zijn nog zoals ze vroeger in 'De Volle Pot' waren. Daar komen nog echte oude filmaffiches bij - waarom moeten de klanten daar nu altijd stukjes van afscheuren, vraagt de zoon zich af - een oude klok, foto's van hoogtijdagen... Er is een tijd geweest dat de zaak tot drie uur 's nachts open bleef, maar dat zorgde voor veel overlast in de buurt en die laatste uren brachten eigenlijk niet zoveel op. Nu wordt er om één uur gesloten. 'We worden ook een jaartje ouder,' zegt Klaartje. Het fotoboek en de foto's aan de muren laten zien dat hier al heel wat Bekende Vlamingen over de vloer zijn gekomen. De nationale voetbalploeg streek al vaak neer bij 'Pee Klak'. Ook zanger Patrick Bruel laat zich hier wel eens zien, evenals Jan Van Rompaey. En de nabije VTM zorgt ook vaak voor 'hoog bezoek', maar dat gaat dan op in de menigte.

GVS

Café 'In de Patattezak', Oude Mechelsestraat 153, 1853 Strombeek-Bever, tel. 02/267 52 52. Reserveren niet mogelijk. Elke dag geopend. Maandag t/m vrijdag 12.00-14.00 en 18.00-01.00 uur, zaterdag en zondag 18.00-01.00 uur.

Veelzijdige Grimbergse prof krijgt navenant eerbetoon

Professor Piet Tommissen uit Grimbergen vierde onlangs zijn 75ste verjaardag. Zijn zoon Koenraad stelde ter gelegenheid daarvan een vriendenboek samen, een heus tijdsdocument waaraan bekende schrijvers, filosofen en wetenschappers uit Vlaanderen en Nederland hun medewerking verleenden.

Piet Tommissen leeft voor en door boeken. Zijn huis lijkt op het filiaal van een bibliotheek en herbergt niet minder dan 15.000 titels. Professor Tommissen is van huis uit econoom. Hij doceerde economie, sociologie en de geschiedenis van het sociaal-economisch denken aan het Limburgs Universitair Centrum en aan de Economische Hogeschool Sint-Aloysius in Brussel (EHSAL). Maar al vrij snel begon hij zich ook te verdiepen in literatuur, kunst en filosofie, daartoe aangezet door de Rondetafel in Antwerpen, een literair gezelschap dat werd opgericht door auteur Ivo Michiels

Een uitgelezen gezelschap

'De Rondetafel was een uitgelezen groep van mensen die beslagen waren in een bepaald vakgebied, vertelt Piet Tommissen. 'Zelf heb ik ten behoeve van onze bijeenkomsten auteurs als Heinz Piontek en Heinrich Böll naar Antwerpen gehaald, lang voor Böll de Nobelprijs voor literatuur kreeg. Mijn zoon Koenraad heeft een aantal vrienden van toen gevraagd om een bijdrage te leveren voor het vriendenboek. Omwille van de praktische haalbaarheid van de publicatie heeft hij zich moeten beperken tot Vlaanderen en Nederland, maar ik heb overal ter wereld relaties en vrienden, tot in Korea en Japan toe. In het boek zijn nooit eerder gepubliceerde bijdragen opgenomen. Frank Liedel, de vroegere directeur van de Joodse School in Antwerpen, schreef de novelle Loskade Zielinski. Mijn collega Robert Pourvoyeur, het talenwonder van de Europese instel-

lingen (hij spreekt 14 talen), houdt een pleidooi voor de Europese integratie. Ere-ambassadeur Jan Hendrickx schreef een stuk over de ontwikkeling van en de beeldvorming over Vlaanderen. Ik correspondeer al jaren met Guido Erreygers, die zich ook interesseert voor de geschiedenis van het economisch denken. Hij leverde een essay over Proudhon en Huët. Adriaan

Ik ben er altijd openlijk voor uitgekomen dat ik Vlaams nationalist ben, wat niet wegneemt dat ik veel vrienden in Wallonië heb. Mijn standpunten waren vlijmscherp en recht voor de raap en ik ondertekende die met mijn eigen naam en niet met een schuilnaam zoals veel anderen deden. Toen ik aan mijn academische carrière begon heb ik over dat thema niet of nauwelijks meer ge-

De Rover, die net als Michiels en Riedel ook redactielid was van De Tafelronde, schreef een boeiend essay

'Ik heb me altijd ingezet voor een niet partijgebonden Vlaamse beweging'

(64 blz) over de dichter en flamingant Paul van Ostaïjen in de oorlogsjaren 1914-1918. Daaruit blijkt de grote sociale bewogenheid van de dichter.'

Vlaamse beweging

Piet Tommissen heeft zich jarenlang ingezet voor een niet partijgebonden Vlaamse beweging. 'Ik was, zoals Joris Dedeurwaerder in het derde deel van de Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging schrijft, een van de weinige medewerkers aan bladen als Opstanding, De Volksbeweging, Het Pennoen en Dietsland Europa die zijn bijdragen voluit ondertekende.

publiceerd, maar ik heb nooit verloochend dat ik flamingant ben. Ik was trouwens stichtend lid en voorzitter van de Marnixring van Grimbergen en later vier jaar ononderbroken voorzitter van de overkoepelende Marnixring.

Uitstervend ras

Piet Tommissen behoort tot het uitstervend ras van mensen met een brede waaier van interesses. Dat blijkt duidelijk uit de grote verscheidenheid van thema's waarover hij geschreven heeft. Ondanks zijn veelzijdigheid -van zichzelf zegt dat hij leeft in een dubbele wereld- gaat het hem in de omgang met vrienden gemakkelijk af om mee te praten over alledaagse dingen, zonder zich te laten voorstaan op zijn ongebreidelde kennis.

Gerard Hautekeur

Het Liber Amicorum - het vriendenboek - voor Piet Tommissen is verkrijgbaar bij de nv APSIS, Bois d' Hennessy 2, 1310 La Hulpe (fax: 02/653 71 26) en kost 1.200 frank. Lezers van RandKrant betalen 1.050 frank

van huizen en tuinen

De Vlaamse en de Belgische vlag

Met de naam *Rudbeckia* wilde de Zweedse plantkundige Linnaeus zijn landgenoot, de genees- en plantkundige Olof Rudbeck (1630-1702) eren. Hij was de stichter van de botanische tuin van Uppsala waar Linnaeus studeerde en waar hij later ook zelf een gevierd hoogleraar zou worden. In één van zijn boeken, *Atlantikan*, had die Rudbeck proberen aan te tonen dat de mythische 'Tuin van Eden' niet in het Midden-Oosten lag, zoals meestal wordt aangenomen, maar in Zweden.

Kleurrijk najaar

Ook al zijn de *Rudbeckia*'s vandaag misschien wat minder populair vanwege hun nogal felle gele kleur, toch zijn het onmisbare bloemen voor de najaarstuin. Namen zoals 'Herbstsonne' of 'Goldquelle' liegen er niet om. Wil u er in de herfst van genieten, dan moeten ze nu dringend worden geplant. Heel mooi is *R. fulgida* met margrietachtige bloemen en een heel donker, kegelvormig hart. Mooi tussen groene bladplanten en grassen. Kies wel een gele variëteit, tenzij u een zwak hebt voor oranje. 'Goldsturm' ligt ergens tussen geel en oranje.

R. laciniata kan wel twee meter hoog worden en woekert nogal, maar is wel de moeite waard indien u er de plaats voor hebt. De bloemblaadjes hangen helemaal naar beneden waardoor het bruine hart prominent zichtbaar is. De variëteit 'Goldquelle' wordt slechts een kleine meter hoog en woekert bijna niet. Dit is ook een zeer goede snijbloem. De reeds vermeldde 'Herbstsonne' is een hoge variëteit van de *R. nitida*. Het bloemhartje is niet langer bruin, maar groengeel. Eén van de mooiste varië-

Indien Vlaams minister-president De Wael een nationale bloem voor Vlaanderen zoekt, dan komt de *Rudbeckia* zeker in aanmerking. Het is weliswaar een exoot - afkomstig uit de Verenigde Staten - maar dat kan geen probleem zijn in een multiculturele samenleving. In het Oost Vlaamse Moorsel, in de buurt van Aalst, wordt deze *Rudbeckia* namelijk 'Flamingant' genoemd vanwege de grote gele bloemen met een donker, bijna zwart hartje, precies de kleuren van de Vlaamse vlag.

teiten. Verkiest een vochtige standplaats. *R. maxima* is een minder bekende, maar hele mooie soort met groot, blauwgroen blad en opvallend grote bruine kegels in het hart van de bloemen. Ook na de bloei nog een interessante vorm.

In de buurt van Aalst wordt de *Rudbeckia* 'Flamingant' genoemd

Er bestaan ook één- of tweejarige *Rudbeckia*'s zoals *R. hirta* en *R. triloba*, beide met opvallende geeloranje bloemen met een zwart hartje, en beide uitbundige bloeiers.

Belgische vlag

Ook voor de Belgische eerste minister Guy Verhofstadt hebben we een sug-

gestie voor een floraal symbool van nationale eenheid: de *Abutilon megaponticum*. Vanwege zijn bloemkleur wordt deze plant ook 'Belgische Vlag' genoemd: een rode kelk en gele kroon met paarszwarte meeldraden. Het Belgisch vorstenhuis heeft blijkbaar ook weet van deze benaming want in de Koninklijke Serres van Laken bloeien overal deze *abutilons*.

De *Abutilon*, van de familie van de malvaceae, de kaasjeskruidachtigen, waartoe o.m. ook de kamerhibiscus (*Hibiscus rosasinensis*) en de steeds populairder wordende *Lavatera olbia* behoort, werd in het begin van de 19de eeuw in Europa geïntroduceerd. *A. megaponticum* was de eerste, gevolgd door de *A. striatum* en *A. pictum*. De echte doorbraak kwam er echter pas toen Darwin rond 1870 de naar hem genoemde *A. darwinii* meebracht vanuit Brazilië. De overgrote meerderheid van de huidige *Abutilon*-soorten zijn ontstaan uit kruisingen met deze *A. darwinii*.

De *darwinii*-hybriden worden gekenmerkt door rechtopgaande takken, terwijl de takken van de *megaponticum*-groep horizontaal staan of doorbuigen, waardoor ze meestal als hangplant worden gebruikt. Terwijl de *A. megaponticum* voor zover mij bekend alleen in de 'Belgische kleuren' voorkomt, bestaan van de *darwinii*-hybriden verschillende, meestal felle kleuren: rood, oranje, geel, roze, paars en soms wit ('Boule de Neige'). Typisch voor de lampionachtige bloemen zijn de donkergekleurde aders die over de bloem lopen en ze nog een frêler uitzicht geven, al zijn ze helemaal niet zo frêle.

Paul Geerts

Vilvoordse speelpleinwerking gaat inspiratie opdoen in Portugal

De speelpleinwerking van Vilvoorde gaat deze zomer internationaal. Begin juli vertrekt een delegatie van vier monitoren van de Vilvoordse speelpleinwerking voor één week naar Portugal in het kader van een uitwisselingsproject. In augustus ontvangt Vilvoorde een aantal Portugezen die de Vlaamse speelpleinwerking komen bekijken.

De speelpleinwerking van Vilvoorde gaat in op het aanbod van de Vlaamse Dienst voor Speelpleinwerking (VDS), die ook speelpleinmonitoren uit Tiel-Winge, Berthem en Leuven naar Portugal stuurt. 'De bedoeling is dat onze monitoren daar ervaring kunnen opdoen en kennis kunnen maken met een andere manier van werken die onze werking hier ten goede komt', legt jeugdconsulente Ilse Van Moer uit. België is één van de weinige Europese landen waar de speelpleinwerking volledig op vrijwilligers en jobstudenten steunt, terwijl bijvoorbeeld in Portugal alles in handen is van professionele medewerkers. 'Werken met full-time professionals houdt natuurlijk in dat er veel meer tijd is om de speelpleinen voor te bereiden, maar toch mag de kracht van het vrijwilligerswerk in België niet worden onderschat. Als je

FOTO: ALTA DANIELIS

een groep gemotiveerde mensen bij elkaar kunt krijgen, kun je een heel goede werking op poten zetten', aldus Ilse Van Moer. De Vilvoordse speelpleinwerking bewijst dat. Vorig jaar namen in de periode juli-augustus zo'n 450 kinderen tussen 3 en 12 jaar deel aan het speelplein. 'Het aantal kinderen stijgt nog elk jaar. Steeds meer ouders gaan beiden uit werken en kampen met een opvangprobleem voor hun kinderen tijdens de zomervakantie.

Tienbeurtenkaart

Het beleid van de Vilvoordse speelpleinwerking probeert zoveel mogelijk in te spelen op de noden van de ouders. Zo wordt vanaf dit jaar een nieuw inschrijvingssysteem ingevoerd.

Tot vorig jaar moesten de ouders al bij het begin van de zomervakantie uitmaken welke dagen hun kinderen precies naar het speelplein zouden komen. Dat bleek in veel gevallen moeilijk vooraf te bepalen. 'We zijn van dat stroeve systeem afgestapt en werken vanaf dit jaar met een beurtenkaart. Voor een tienbeurtenkaart betaal je 1.000 frank, voor een dagkaart 125 frank. Wie zich 's morgens aanmeldt, krijgt gewoon een stempel op de kaart. Op die manier wordt het inschrijvingssysteem veel flexibeler', legt Ilse Van Moer uit. Eén vijfde van de kinderen die

naar het speelplein komen is andersstalig, in de meeste gevallen Franstalig. 'Alles wordt in het Nederlands uitgelegd, maar als blijkt dat anderstalige kinderen het echt niet begrijpen, wordt het nog eens in het Frans herhaald. Het Nederlands van anderstalige kinderen die een paar weken naar het speelplein komen, gaat er sterk op vooruit en dat doet ons plezier', zegt Ilse Van Moer.

Tieners kunnen swappen

Het speelplein is alleen toegankelijk voor kinderen die in Vilvoorde wonen of er school lopen en tussen 3 en 12 jaar oud zijn. Voor tieners tussen 13 en 16 jaar is er het SWAP-programma. Jongeren met een SWAP-pas kunnen genieten van een hele reeks reducties en deelnemen aan een uitgebreid activiteitenprogramma. Deze zomer staan onder andere paintball, karting en muurklimmen op de agenda. De stad Vilvoorde organiseert deze activiteiten samen met de gemeente Machelen.

Tina Deneyer

De beurtenkaart en dagkaart voor het speelplein zijn te koop bij de jeugddienst in het Cultureel Centrum van Vilvoorde of op het speelplein zelf.

De SWAP-pas is te koop in het Cultureel Centrum van Vilvoorde en in het gemeentehuis en de bibliotheek van Machelen. Prijs: 100 BEF voor alle tieners van Vilvoorde, Machelen en Diegem, 200 BEF voor tieners uit andere gemeenten.

Voor verdere informatie: 02/ 255. 46.92

Le fonctionnement des plaines de jeux s'internationalise

Le fonctionnement des plaines de jeux de Vilvoorde s'internationalise cet été: au début du mois de juin, une délégation de quatre moniteurs partira pour une semaine au Portugal avant que Vilvoorde ne reçoive à son tour, au mois d'août, une délégation portugaise. Cet échange a pour ambition de favoriser le bon fonctionnement des plaines de jeux. La Belgique est l'un des rares pays européens dans lesquels les plaines de jeux sont entièrement animées par des bénévoles et des étudiants jobistes, alors que tout le fonctionnement est assuré, au Portugal, par des professionnels. Les plaines de jeux de Vilvoorde n'en mettent pas moins tout en œuvre pour répondre autant que possible aux besoins: elles ont ainsi institué, cette année, un système d'inscription plus souple, avec une carte de dix séances et un nouveau programme destiné aux adolescents.

Wellnesscentrum en internationaal trefcentrum

Een gezonde geest in een gezond lichaam in een gastvrije omgeving, zo gaat het er aan toe in Wellnesscenter Clark's Gym in Tervuren.

Clark (het klinkt internationaal maar het is heus zijn échte naam) opende zijn eerste Gym in 1984 in Tervuren en dat was toen in België lang niet zo gewoon als vandaag. Begin dit jaar verhuisde de kinesitherapeut met zijn vrouw Mieke, een verpleegkundige, én hun zoontje naar een mooie ruime nieuwbouw in Tervuren.

En of er op die tijd veel veranderd is? 'Enorm veel', zegt Clark. 'In de jaren tachtig werd er bijna uitsluitend aan powertraining of krachttraining gedaan, zowat een afgeleide van body building. Stilaan zijn daar cardio toestellen bijgekomen, dat zijn toestellen om de conditie te verbeteren, en die werden steeds maar beter en beter. Vandaag ligt de nadruk veel meer op conditie dan op kracht. Dat merk je ook aan het publiek. Vroeger kregen we bijna uitsluitend jonge mannen over de vloer, vandaag zijn dat iets meer dames dan heren en wel van alle leeftijden, van 15 tot 75 jaar'.

En ze spraken alle talen

In Clark's Gym zie je alle nationaliteiten en hoor je heel wat talen. 'In ons

FOTO: NIKKI VIGNERON

ledenbestand vind je zowat alle nationaliteiten terug', zeggen Clark en Mieke. 'Wij proberen met iedereen te praten in zijn of haar taal. Met onze kennis van het Nederlands, Engels, Frans en een beetje Duits lukt ons dat aardig. Het is wel leuk, al die talen door elkaar en in de groepslessen -want die zijn er ook- vormt taal sowieso geen probleem omdat de woorden die daar worden gebruikt uit het Engels komen: stretch, warming-up,

De tijd dat mensen alleen maar naar een fitnesscenter kwamen om af te slanken is voorbij

cool-down en ga zo maar door', aldus Clark. 'Veel buitenlanders komen hier terecht via andere zogenaamde ex-pats. Ze komen voor de sport, maar ook voor het sociaal contact. Er wordt dan ook heel wat afgepraat!', weet Mieke. 'Buitenlanders voelen zich hier thuis omdat we hun taal proberen te spreken, omdat we iedereen bij naam kennen en omdat ze hier 'lotgenoten' ontmoeten. Allemaal dingen waar ze zich beter door gaan voelen. Misschien moeten we die taalkwestie overigens ook eens vanuit hun standpunt bekijken: mensen die weten dat ze hier maar een jaar of twee blijven vinden het niet zo logisch om Nederlands te leren. Er zijn er heelwat die wel moeite

doen, maar ze vinden het geen gemakkelijke taal. Vooral Engelsen lijken bang te zijn om iets fout te zeggen, ze voelen zich nogal onzeker', merkt Clark op.

'Het is voor buitenlanders niet altijd even makkelijk', vervolgt Mieke. 'Soms komen ze aandragen met brieven of boetes die ze niet begrijpen, ze vragen of je een goede huisarts of gynaecoloog kent, waar je krukken kunt huren en andere praktische zaken. Dat zoek ik dan wel even voor ze uit.'

Fitte families

Dit wellnesscenter is dus geen plaats waar je met gewichten sleurt, noch het toneel van een modeshow met blinkende en glitterende pakjes. Je kunt er overigens ook met de hele familie naar toe en dat blijken buitenlanders meer te doen dan de plaatselijke bevolking. 'Dat kan perfect', zegt Clark. 'Iedereen traint op zijn eigen ritme, iedereen wordt individueel begeleid en dat is belangrijk omdat je niet te zwaar of niet te licht moet trainen. Steeds meer mensen vinden de weg naar de Gym omdat ze begaan zijn met hun gezondheid. Er zijn zelfs bedrijven die hun werknemers een abonnement geven', zegt Clark. 'De tijd dat mensen hier alleen kwamen om af te slanken is voorbij. Mensen komen vooral om zich beter te voelen. Ons motto is dan ook 'Make people feel better', besluit Mieke.

Geneviève Ostin

Ein gastfreundliches Fitness-Center

Ein gesunder Geist in einem gesunden Körper und das in gastfreundlicher Umgebung, das ist das Wellness-Center Clark's Gym in Tervuren. Clark eröffnete sein erstes Fitness-Center 1984 und ist inzwischen mit Frau und Kind in einen attraktiven Neubau umgezogen. 'Make people feel better' ist das Motto, nach dem sie handeln. In diesem Fitness-Center trifft man auffallend viele Nationalitäten an. 'Ausländische Mitbürger fühlen sich hier wohl, da wir versuchen sie in ihrer eigenen Sprache anzusprechen, und da wir jeden mit Namen kennen. Außerdem treffen sie hier Landsleute und Schicksalsgefährten', so Clark.